

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

Katedra občanského práva



DIPLOMOVÁ PRÁCE

Souběh exekucí

Plzeň 2024

Matěj Kačerik

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Matěj KAČERIK**
Osobní číslo: **R20M0162P**
Studijní program: **M0421A220004 Právo a právní věda**
Téma práce: **Souběh exekucí**
Zadávající katedra: **Katedra občanského práva**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Obecně k exekucím
3. Způsoby provedení exekuce
4. Souběh exekucí dle exekučního řádu a zákona č. 119/2001 Sb.
5. Souběh exekucí u jednoho soudního exekutora nebo u více soudních exekutorů
6. Závěr
7. Literatura

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:
viz příloha

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Jitka Wolfová**
Katedra občanského práva

Datum zadání diplomové práce: **31. března 2023**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2024**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan



Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 30. června 2023

Prohlášení

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma „*Souběh exekucí*“ jsem vypracoval samostatně, a to na základě literatury a pramenů uvedených v seznamu zdrojů.

V Kadani dne 28. března 2024

.....

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl velmi poděkovat vedoucí mé diplomové práce JUDr. Jitce Wolfové za umožnění diplomovou práci na výše uvedené téma napsat, za její odborné vedení této práce a poskytnuté cenné rady či připomínky a s tím spojenou trpělivost. Zároveň bych chtěl tímto moc poděkovat mé přítelkyni za velkou podporu, kterou mi po celou dobu psaní diplomové práce dodávala a za její pevné nervy, které semnou měla v nelehkých chvílích, které mě také občas doprovázeli během psaní této práce.

Anotace

Diplomová práce je rozdělena do zásadních kapitol, kdy v první části se věnuje, co to je obecně exekuce a vysvětluje celé řízení a nejdůležitější instituty pro celé exekuční řízení. V druhé části se diplomová práce věnuje samotným způsobům provedení exekuce, jelikož v rámci souběhu exekucí dochází jsou tyto způsoby stěžejní a v případný souběh nastává právě mezi těmito způsoby. Samotný souběh exekucí upravuje kapitola třetí, přičemž tato přesně vysvětluje postup u jednotlivých způsobů provedení exekuce, jak se bude v rámci střetu vícero exekucí postupovat a která pohledávka má přednost před ostatními. Závěrečná část shrnuje konkrétně souběh více exekučních řízení v rámci exekuce podle exekučního řádu, kterou vede jeden soudní exekutor anebo naopak vícero soudních exekutorů, a to v obou případech proti stejnému povinnému.

Klíčová slova

Souběh exekucí, exekuce, výkon rozhodnutí, exekuční řízení, exekuční řád, občanský soudní řád, zákon o střetu exekucí, soudní exekutor, soud, oprávněný, povinný, způsoby provedení exekuce, exekuční příkaz.

Annotation

The diploma thesis is divided into essential chapters, where the first part deals with what is the execution in general and explains the whole procedure and the most important institutes for the whole execution procedure. In the second part, the thesis deals with the actual methods of execution, as these methods are crucial in the context of concurrent execution and it is between these methods that any concurrence occurs. The actual concurrence of executions is regulated in chapter three, which explains exactly the procedure for each method of execution, how it will be handled in the context of a clash of several executions and which claim takes precedence over the others. The final part summarises specifically the concurrence of several enforcement proceedings within the framework of an enforcement procedure under the Enforcement Code, which is conducted by one bailiff or, on the contrary, by several bailiffs, in both cases against the same debtor.

Keywords

Concurrence of executions, execution, enforcement of decisions, execution proceedings, execution rules, Civil Procedure Code, Act on Conflict of Executions, bailiff, court, beneficiary, obligor, methods of execution, execution order.

Seznam zkratek

- Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů v platném znění jako „**exekuční řád**“ nebo „**EŘ**“.
- Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád v platném znění jako „**občanský soudní řád**“ nebo „**OSŘ**“.
- Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem v platném znění jako „**exekuční tarif**“ nebo „**ET**“.
- Stavovský předpis Exekutorské komory ČR ze dne 23. 5. 2002, kancelářský řád v platném znění jako „**kancelářský řád**“.
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění jako „**občanský zákoník**“ nebo „**OZ**“.
- Zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí v platném znění jako „**SouVR**“

Obsah

Seznam zkratk.....	7
1 Úvod.....	11
2 Obecně k exekucím	12
2.1 Účel exekučního řízení.....	12
2.2 Podmínky k zahájení exekuce	13
2.2.1 Subjekty exekučního řízení	14
2.2.2 Exekuční titul	15
2.2.3 Exekuční návrh.....	16
2.3 Samotné zahájení exekučního řízení	18
2.3.1 Vyrozumění o zahájení exekuce	18
2.3.2 Exekuční příkaz.....	19
2.3.3 Odklad exekuce	21
2.3.4 Zastavení exekuce	21
2.3.5 Náklady exekuce	22
2.3.6 Náklady exekuce v případě zastavení exekuce	23
2.3.7 Skončení exekuce	23
3 Způsoby provedení exekuce.....	25
3.1 Exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů.....	26
3.2 Exekuce příkázáním pohledávky.....	28
3.2.1 Příkázání pohledávky z účtu u peněžitého ústavu.....	29
3.2.2 Příkázáním jiných peněžitých pohledávek	30
3.2.3 Příkázání jiných majetkových práv	32
3.3 Exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí.....	33
3.3.1 Exekuce prodej movitých věcí	33
3.3.2 Exekuce prodejem nemovitých věcí.....	35

3.4	Exekuce postižením závodu	37
3.5	Exekuce správou nemovité věci	38
3.6	Exekuce pozastavením řídicího oprávnění.....	39
3.7	Exekuce vyklizením	40
3.8	Exekuce odebráním věci	41
3.9	Exekuce rozdělením společné věci.....	41
3.10	Exekuce provedením prací a výkonů	42
4	Souběh exekucí dle exekučního řádu a zákona č. 119/2001 Sb.....	43
4.1	Obecně k souběhu (střetu) exekucí	43
4.2	Souběh při srážkách ze mzdy a jiných příjmů.....	45
4.3	Souběh při přikázání pohledávky	48
4.4	Souběh při prodeji movitých věcí	51
4.5	Souběh při prodeji nemovitých věcí.....	55
4.6	Souběh při správě nemovité věci.....	62
4.7	Souběh při prodeji závodu.....	64
5	Souběh exekucí u jednoho exekutora nebo u více exekutorů	69
5.1	Obecný výklad.....	69
5.2	Souběh u jednoho soudního exekutora.....	69
5.2.1	Ex lege spojení exekučních řízení	71
5.3	Souběh u více soudních exekutorů	73
5.3.1	Návrhové spojení exekučních řízení	73
6	Závěr.....	76
	Resumé	78
	Resume	79
7	Seznam použitých zdrojů	80
	Knižní literatura	80
	Kvalifikační práce.....	81
	Judikatura.....	81

Legislativní dokumenty	83
Odborné články.....	85
Elektronické zdroje.....	85

1 Úvod

Téma své diplomové práce jsem zvolil „Souběh exekucí“, neboť si myslím, že tato problematika představuje důležitý a aktuální právní problém, který má významné dopady převážně na povinného, kdy v dnešní době je velmi běžné, že proti tomuto povinnému je vedeno více jak jedno exekuční řízení s různými oprávněnými subjekty. Zároveň v důsledku této plurality těchto řízeních může docházet k různým komplikacím, nejasnostem či nesrovnalostem, které je potřeba zažehnat jasnými zákonnými pravidly. Dalším důvodem, proč jsem si toto téma zvolil je ten, že mi je samotný exekuční řízení blízké, jelikož s ním přicházím pravidelně do kontaktu během brigády v advokátní kanceláři a zároveň mi přijde celý postup, od podání exekučního návrhu po skončení exekuce, velmi zajímavý a rozmanitý, co se týče možností k samotnému vymožení a zároveň velkého počtu úkonů, které musí soudní exekutor provést, aby vůbec došlo k úspěšnému vymožení pohledávky.

Cílem této práce je nejprve obecně vysvětlit co to vlastně je exekuční řízení a vylíčit jeho nejdůležitější prvky, které utváří celé řízení až po vysvětlení samotné problematiky souběhu exekucí a jaký postup uvádí aktuálně platná česká právní úprava.

V další části práce se zároveň zmiňuju o jednotlivých způsobech provedení exekuce, protože k samotnému souběhu dochází právě mezi těmito způsoby. Mezi další velmi diskutované téma, které obsahuje poslední kapitola, nepochybně spadá souběh exekucí u jednoho či u více soudních exekutorů, kdy v praxi spíše hovoříme o pojmu „spojování exekucí“, který je synonymem pro pojem souběh či střet exekucí. Zároveň je potřeba toto doplnit o soudní praxi, jelikož v praxi je potřeba zákonem nepřesné ustanovení a postupy doplnit právě o judikaturu soudů, kterou jsem zakomponoval do celé práce, a to k jednotlivým kapitolám a podkapitolám, ke kterým se judikáty konkrétně vyjadřují.

Z důvodu přehlednosti je práce rozdělena do čtyř hlavních kapitol, kdy první se tedy věnuje obecně exekučnímu řízení, druhá kapitola způsobům provedení exekuce, třetí pojednává o souběhu exekucí podle exekučního řádu a zákona č. 119/2001 Sb. a závěrečná kapitola je zaměřena na souběh exekucí buď u jednoho soudního exekutora nebo naopak u více soudních exekutorů.

2 Obecně k exekucím

2.1 Účel exekučního řízení

Exekuční řízení je právní proces nebo typ civilního procesu, který umožňuje věřiteli nuceně vymáhat svou pohledávku vůči dlužníkovi, který nesplnil svou povinnost. Tento proces má za cíl zajistit, aby věřitel obdržel uspokojení ze své pohledávky, obvykle se jedná o úhradu dlužné částky, tedy tzv. peněžité plnění, ovšem může se v některých případech jednat i např. o vyklizení nemovitosti, nebo odebrání nějaké věci, tyto pohledávky nazýváme jako tzv. nepeněžité plnění. Toto řízení se provádí na základě soudního rozhodnutí nebo jiného exekučního titulu, který potvrzuje existenci dluhu a nařizuje jeho uspokojení. Postup, kterým se tato nucená realizace zajišťuje, je obecně nazýván exekucí.¹ Ovšem pojem exekuční řízení má ve vztahu k pojmu exekuce širší rozsah. Samotný pojem exekuce lze definovat podle právního slovníku takto: „*není-li subjektivní právo přiznané rozhodnutím soudu, ev. jiného orgánu, splněno dobrovolně, může být nařízena exekuce jako nucená realizace plnění prováděná oprávněnými orgány, a to v rámci exekučního řízení*“.²

Právní úpravou těchto postupů v rámci exekuce je hlavně občanský soudní řád a exekuční řád. *Vztah těchto dvou právních norem vychází z § 52 odst. 1 exekučního řádu, který uvádí, že nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.*³

Do roku 2001 bylo vymáhání exekučního titulu omezeno na výkon rozhodnutí prostřednictvím soudu. S účinností exekučního řádu se však věřitelům otevřela možnost využít služeb exekutora pro vymožení své pohledávky. Tento systém nazývaný "dvojkolejnost výkonu rozhodnutí" umožňuje věřitelům volbu způsobu vymáhání svých pohledávek. Vedle této možnosti existují ještě dva další typy řízení: daňová exekuce a správní exekuce. Daňová exekuce, upravená v zákoně č. 280/2009 Sb. (daňový řád), slouží k vymáhání daňových nedoplatků a pokut vyplývajících z daňového řízení a provádí ji správce daně, obvykle finanční

¹ ZAHRADNÍKOVÁ, R. a kol. *Civilní právo procesní*. 3 vyd., Plzeň 2018. s. 379.

² HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vydání. In: *Beck-online* [právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck, 2009.

³ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 43.

úřad. Správní exekuce, upravená v zákoně č. 500/2004 Sb. (správní řád), pak slouží k vymáhání povinností uložených dlužníkovi orgány veřejné správy, které dobrovolně nesplnil.

2.2 Podmínky k zahájení exekuce

Základní podmínkou k tomu, aby mohla být exekuce zahájena je vydání exekučního titulu. Bez existence exekučního titulu nelze exekuční řízení zahájit.⁴ Podmínky pro zahájení exekuce zahrnují existence exekučního titulu, bez kterého nelze exekuci zahájit a písemný exekuční návrh, který musí dobrovolně podat oprávněná osoba. K návrhu musí být přiložen originál nebo úředně ověřená kopie exekučního titulu vydaného exekučním soudem.⁵ Tento návrh je zaslán vybranému soudnímu exekutorovi, kterého si oprávněný volí podle vlastní preference. Návrh musí splňovat obsahové náležitosti stanovené v § 38 exekučního řádu.

- a) *označení osoby soudního exekutora a uvedení sídla,*
- b) *přesné označení účastníků,*
- c) *přesné označení exekučního titulu,*
- d) *uvedení povinnosti, která má být exekucí vymožena,*
- e) *zda a v jakém rozsahu povinný povinnost z exekučního titulu splnil,*
- f) *event. Označení důkazů, kterých se oprávněný dovolává,*
- g) *originál nebo úředně ověřená kopie exekučního titulu opatřená potvrzením o vykonatelnosti nebo stejnopis notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti.⁶*

Podle § 35 odst. 2 exekučního řádu začíná exekuční řízení dnem doručení exekučního návrhu exekutorovi. Tím se zabrání spuštění dalšího exekučního řízení ve stejné věci, což zabraňuje právnímu principu litispendence⁷ – tedy situaci, kdy se dva nebo více exekučních řízení začnou týkat stejného předmětu, a přelážku "res iudicatae", kdy by nové exekuční řízení mělo být přerušeno, pokud existuje již dříve nařízená exekuce, která nebyla ukončena.⁸ V případě, že je podáno více exekučních

⁴ WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. *Soudní exekuce. 2. aktualizované vydání.* Praha 2022. s. 33.

⁵ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi.* Plzeň 2021. s. 87.

⁶ WINTEROVÁ, Alena a MACKOVÁ, Alena. *Civilní právo procesní. 3. aktualizované vydání,* Praha 2022. s. 66.

⁷ HLAVSA, Petr; DÁVID, Radovan a KOJAN, Michal. *Exekuční řád a zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnut.* Praha 2013. s. 66-67.

⁸ ZAHRADNÍKOVÁ, R. a kol. *Civilní právo procesní. 3 vyd.,* Plzeň 2018. s. 382.

návrhů ve stejné věci, začíná exekuci ten exekutor, který je zapsán v rejstříku zahájených exekucí jako první. Kancelářský řád dále stanoví, že exekutor musí vést exekuční řízení v pořadí doručení exekučních návrhů.⁹

Dalšími podmínkami k zahájení exekuce jsou procesní podmínky exekučního soudu či soudního exekutora a zároveň i účastníků exekučního řízení. *Do kategorie procesních podmínek na straně exekučního soudu teorie zařazuje jednak pravomoc a příslušnost exekučního soudu, ale také pravomoc soudního exekutora.*¹⁰ O pravomoci soudů platí zásadně obecné výklady o pravomoci. *Pravomoc soudního exekutora je odvozena od jeho zařazení mezi soustavu orgánů ochrany práva.*¹¹ Exekučně příslušným soudem je vždy okresní soud, jak stanovuje § 45 odst. 1 exekučního řádu. Podle odstavce 2 téhož paragrafu se místní příslušnost určuje podle trvalého pobytu povinného u fyzických osob a sídla u právnických osob. Mezi procesní podmínky účastníků exekučního řízení patří jejich procesní subjektivita, což znamená, že mají právo na účast a povinnosti v řízení. Dále je důležitá procesní způsobilost účastníků a jejich případných zástupců.

2.2.1 Subjekty exekučního řízení

*Subjekty exekučního řízení představují jeden z pojmových prvků exekučního procesu. Jsou jimi procesní subjekty, které lze rozdělit do následujících skupin.*¹² V exekučním řízení rozlišujeme dvě hlavní skupiny účastníků. První skupinu tvoří subjekty, které se podílejí na rozhodovací činnosti soudu, jako je exekuční soud, soudní exekutor, správce závodu, soudní znalec, tlumočník, insolvenční správce či notář.¹³ Druhou skupinu tvoří tzv. účastníci řízení, kteří musí splňovat procesní podmínky účastníků a mít procesní práva a povinnosti.

V této druhé skupině se nachází oprávněný, jedinec identifikovaný v exekučním návrhu, kterému náleží právo na základě exekučního titulu. Naopak povinný je ten, kdo má povinnost plnit závazek stanovený exekučním titulem a je identifikován v exekučním návrhu. V exekučním řízení může být i tzv. společenství účastníků, které vychází z exekučního titulu, přiznávajícího právo nebo povinnost

⁹ Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 23. 05. 2002, kancelářský řád. [online].

¹⁰ MEDUNA, Marek. *Souběh exekučního a insolvenčního řízení* [online]. Plzeň 2022. s. 13. [online]. Diplomová práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. JUDr. Jitka Wolfová.

¹¹ ŠÍNOVÁ, Renáta a KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid. *Civilní proces*. Praha 2015. s. 23.

¹² ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 60.

¹³ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání*. Praha 2016. s.66.

více osobám. Dalším účastníkem může být i manžel povinného, pokud je majetek společného jmění manželů nebo majetek druhého manžela postižen v exekučním řízení, což znamená že *povinnost mu svědčí nikoliv z titulu hmotněprávního vztahu, tedy z exekučního titulu, ale z titulu existence manželství a SJM s povinným.*¹⁴

Exekuční soud patří do první skupiny subjektů, které se podílejí na rozhodovací činnosti soudu v exekučním řízení. Jeho úlohou je plnit zásadní kontrolní funkci vůči exekutorovi a chránit účastníky exekučního řízení. Exekuční soud vykonává řadu klíčových úkonů, včetně vydání pověření exekutora podle § 43a exekučního řádu. Dále má pravomoc rozhodovat o vyloučení exekutora dle § 29 exekučního řádu a rozhoduje o návrhu na zastavení exekuce podle § 55 odst. 3 a 5 exekučního řádu.¹⁵ Obecně se dá říci, že *plní nezastupitelnou funkci kontrolní (ve vztahu k exekutorovi) a je spolu s exekutorem nositelem tzv. protektivní (ochranné) funkce ve vztahu k účastníkům exekučního řízení.*¹⁶

*Rovněž soudní exekutor je v omezených případech považován za subjekt nebo účastníka části řízení. Jedná se o situace, kdy soud nebo jiný soudní exekutor rozhoduje o nároku na odměnu a hotové výdaje soudního exekutora. Kromě již výše uvedených účastníků se v exekučním řízení vyskytují i další účastníci, kteří jsou zpravidla spjati s konkrétním způsobem provedení exekuce. Jedná se například o plátce mzdy, peněžní ústav, dlužníka povinného, dražitele nebo spoluvlastníky exekuoovaných věcí.*¹⁷

2.2.2 Exekuční titul

Exekuční titul je nezbytným předpokladem pro zahájení exekučního řízení. Zároveň představuje hlavní pojem, který je detailně upraven v § 40 a 41 exekučního řádu. Bez existence exekučního titulu nelze vůbec zahájit exekuční řízení. Jedná se o *určitou listinu vydanou oprávněným orgánem, který má zákonem předepsanou formu a v níž se ukládá určité osobě povinnost něco v určité době plnit*¹⁸, a to *konkrétně něco dát (dare), něco konat (facere), zdržet se nějakého chování (omittere) a něco strpět (pati).*¹⁹

¹⁴ ŠÍNOVÁ, Renáta a KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid. *Civilní proces*. Praha 2015. s. 11.

¹⁵ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 61.

¹⁶ ŠÍNOVÁ, Renáta a KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid. pozn. 14. s. 10.

¹⁷ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. I. vydání*. Praha 2016. s.70.

¹⁸ HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník. 3. vydání*. In: *Beck-online* [právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck, 2009.

¹⁹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. pozn. 17. s. 60.

Mezi časté exekuční tituly patří rozhodnutí soudu v občanských, správních a trestních věcech, jako jsou rozsudky, usnesení a různé typy platebních rozkazů (např. platební, elektronický platební, evropský platební, směnečný a šekový platební rozkaz). Mezi ně patří také veřejnoprávní tituly, jako jsou výkazy nedoplatků zdravotních pojišťoven či České správy sociálního zabezpečení.²⁰ Konkrétní výčet exekučních titulů, pro které lze podat exekuční návrh, je uveden v § 40 odst. 1 exekučního řádu. Naproti tomu je v zákoně také přesný výčet exekučních titulů na základě, kterých oprávněný nemůže podat exekuční návrh, které jsou uvedeny v ustanovení § 37 odst. 3 EŘ.

Materiální aspekty exekučního titulu zahrnují přesné určení osob oprávněného a povinného, jasnou specifikaci práv a povinností a stanovení přesné lhůty k plnění. Formální náležitostí je tzv. doložka vykonatelnosti, která potvrzuje, že rozhodnutí disponuje vlastností vykonatelnosti a umožňuje nucený výkon povinnosti.²¹ Vykonatelnost nastává po uplynutí doby pro dobrovolné plnění povinnosti, známé jako pariční lhůta, a nabytí právní moci rozhodnutí. Doložku o vykonatelnosti vyznačuje orgán, který titul vydal.²² Bez určení lhůty ke splnění povinnosti je třeba povinnost splnit do 3 dnů a, jde-li o vyklizení bytu, do 15 dnů od právní moci rozhodnutí. *Neobsahuje-li exekuční titul určení lhůty ke splnění povinnosti, má se za to, že povinnosti uložené exekučním titulem je třeba splnit do 3 dnů a, jde-li o vyklizení bytu, do 15 dnů od právní moci rozhodnutí.*²³ *Po vydání exekučního titulu již nelze věcně přezkoumat exekuční titul a ani přihlídnout k vadám řízení, jež předcházely jeho vydání*²⁴, což judikoval Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 9. 12. 2015 sp. zn. 26 Cdo 2676/2015.

2.2.3 Exekuční návrh

Jak jsem již uvedl na začátku této podkapitoly, nezbytnou podmínkou k zahájení exekučního řízení je podání exekučního návrhu. Samotný *exekuční návrh je základní procesní prostředek, kterým se exekuční řízení zahajuje.*²⁵

²⁰ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 72.

²¹ ŠÍNOVÁ, Renáta a KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid. *Civilní proces*. Praha 2015. s. 28.

²² ŠTIKA, Martin. pozn. 20. s. 70.

²³ § 40 odst. 2 zák. č. 120/2001 Sb. *exekuční řád*.

²⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2015, sp. zn. 26 Cdo 2676/2015 [online].

²⁵ WINTEROVÁ, Alena a MACKOVÁ, Alena. *Civilní právo procesní. 3. aktualizované vydání*. Praha 2022. s. 66.

Exekuční návrh se podává proti povinnému nebo osobě, která dobrovolně neprovedla to, co nařizuje exekuční titul. Dispoziční zásada obvykle přísluší oprávněnému nebo tomu, kdo prokáže, že právo na něj přešlo nebo bylo převedeno na základě rozhodnutí.²⁶ Není však možné podat exekuční návrh, pokud exekučním titulem je rozhodnutí o péči o nezletilé dítě. Exekuční návrh musí být v písemné formě a zaslán vybranému exekutorovi buď v listinné nebo elektronické podobě.

Pokud exekuční návrh bude nesprávný, neúplný nebo nesrozumitelný, soudní exekutor postupuje podle § 39 exekučního řádu. Nejpozději do 15 dnů od jeho doručení vydá usnesení, ve kterém vyzve oprávněného k doplnění nebo opravení návrhu, určí mu lhůtu a poučí ho o postupu. Oprávněný je informován, že nedostane-li se návrh do požadované podoby, bude odmítnut. Soudní exekutor může návrh odmítnout, pokud nejsou splněny všechny zákonné podmínky pro exekuci, a to nejpozději ve lhůtě stanovené § 44 odst. 1 exekučního řádu.²⁷ Odmítnutí nebo zamítnutí exekučního návrhu nebrání oprávněnému v podání nového návrhu. Exekuční návrh se zapisuje do rejstříku zahájených exekucí, který provozuje a spravuje ministerstvo spravedlnosti v elektronické podobě. Rejstřík je neveřejný a obsahuje pouze údaje zapsané soudy nebo soudními exekutory. Typy údajů, které jsou do rejstříku zapisovány, jsou specifikovány v ustanovení § 35b odst. 1 exekučního řádu.

Pro zahájení exekučního řízení je klíčovým krokem podání žádosti o pověření, kterou soudní exekutor předkládá exekučnímu soudu. Tato žádost musí být podána do 15 dnů ode dne doručení exekučního návrhu a musí obsahovat náležitosti podle § 43a odst. 2 exekučního řádu. Po obdržení žádosti o pověření exekuční soud zkontroluje splnění zákonných předpokladů a na základě toho rozhodne, zda pověření udělí.²⁸ Toto pověření není rozhodnutím soudu, ale spíše opatřením soudu a musí být vydáno do 15 dnů ode dne doručení žádosti o pověření. Teprve poté může soudní exekutor začít zjišťovat a zajišťovat majetek povinného v souladu s ustanovením § 35 odst. 3 exekučního řádu.²⁹

²⁶ Tzv. aktivní legitimace podle § 37 odst. 1 zák. č. 120/2001 Sb. *exekuční řád*.

²⁷ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání*. Praha 2016. s.77.

²⁸ SVOBODA, Karel. *Exekuční řízení: civilní proces z pohledu účastníka*. Praha 2020. s. 23-24.

²⁹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. pozn. 27. s.81.

2.3 Samotné zahájení exekučního řízení

2.3.1 Vyrozumění o zahájení exekuce

Po udělení pověření soudnímu exekutorovi exekučním soudem je nutné provést další klíčový krok k samotnému zahájení exekučního řízení a tím je zaslání vyrozumění o zahájení exekuce. To se doručuje oprávněnému, povinnému a dalším orgánům³⁰, a to podle ustanovení § 44 odst. 1 EŘ *Oprávněnému musí exekutor vyrozumění zaslat nejpozději do 15 dnů ode dne pověření a má jen informativní charakter. Povinnému zasláá exekutor vyrozumění zpravidla až nejpozději s prvním exekučním příkazem, který mu v exekučním řízení doručuje. Spolu s vyrozuměním zašle exekutor povinnému exekuční návrh, kopii exekučního titulu a výzvu ke splnění vymáhané povinnosti.*³¹

Na základě výzvy ke splnění povinnosti má povinný 30 dnů od doručení na to, aby dobrovolně splnil vymáhaný nárok a uhradil zálohu. Jestliže tak učiní, soudní exekutor vydá příkaz k úhradě nákladů řízení a exekuce bude realizována po právní moci tohoto příkazu.³² Pokud povinný tvrdí, že v minulosti dobrovolně nebo částečně splnil judikovaný nárok, musí ve lhůtě 30 dnů od doručení výzvy podat návrh na zastavení exekuce a doložit své tvrzení dokumenty. Jinak se exekuce pokračuje a soudní exekutor zapíše do rejstříku zahájených exekucí tzv. doložku provedení exekuce.³³ Tyto údaje spolu s dalšími se zaznamenají do centrální evidence exekucí³⁴, která je veřejně přístupná. Doručení vyrozumění o zahájení exekuce zároveň vyvolá tzv. generální inhibitorium. To znamená zákaz právně nakládat s majetkem povinného, kromě běžné obchodní činnosti, uspokojování základních potřeb a správy majetku.³⁵ Porušení tohoto zákazu má za následek neplatnost právních jednání. S generálním inhibitorem dále souvisí i tzv. speciální inhibitorium, které nastává po doručení exekučního příkazu, kdy povinný nesmí s majetkem, který je tímto příkazem postižen, jakkoliv nakládat nebo ho zatížit.

³⁰ Dalšími orgány jsou např. katastr nemovitostí nebo orgán pověřený vedením veřejných rejstříků.

³¹ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 89.

³² § 46 odst. 6 zák. č. 120/2001 Sb., *exekuční řád*.

³³ § 35b odst. 1 písm. h) zák. č. 120/2001 Sb., *exekuční řád*.

³⁴ Jedná se o veřejný seznam, který vede, provozuje a spravuje Exekutorská komora ČR, který je dostupný z <https://www.ceecr.cz>, a který je upraven vyhláškou ministerstva spravedlnosti č. 329/2008 Sb. o centrální evidenci exekucí, ve znění pozdějších předpisů. [online].

³⁵ ŠTIKA, Martin. pozn. 31. s. 90.

Porušení tohoto zákazu má za následek absolutní neplatnost, stejně jako u generálního inhibitoria.

Podle rozsudku nejvyššího soudu 32 Cdo 3594/2007 počátek tohoto tzv. generálního inhibitoria je vázán na okamžik doručení usnesení o nařízení exekuce povinnému, nikoli na okamžik vydání exekučního příkazu. Generální inhibitorium je po vydání exekučního příkazu postihující konkrétní věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty toliko doplněno tzv. speciálním inhibitoriem, tj. zákazem nakládat s konkrétním majetkem exekučním příkazem postiženým.³⁶

2.3.2 Exekuční příkaz

Exekuční příkaz je rozhodnutí *sui generis*, kterým soudní exekutor určuje způsob provedení exekuce³⁷ a který je upraven v ustanoveních § 47-49 exekučního řádu. Bez tohoto příkazu nelze exekuci provést. Soudní exekutor po obdržení pověření od soudu posuzuje, jakým způsobem exekuci uskuteční, aby byla efektivní a účelná, ale zároveň nebyl zasahováno do majetkového postavení povinného nad nutný rozsah k uhrazení pohledávky. Nejprve musí zjistit skutečný majetek povinného a na základě toho vydá exekuční příkaz, kterým zvolí nejvhodnější postup, s ohledem na výši pohledávky a majetkovou situaci povinného. Exekuční příkaz má stejné účinky jako nařízení výkonu rozhodnutí podle OSŘ³⁸ a celé exekuční řízení se řídí zásadou oficiality, kterou má soudní exekutor.

Rozlišení mezi vedením a provedením exekuce je klíčové. Vedení exekuce zahrnuje veškeré úkony směřující k provedení exekuce, zatímco provedení exekuce je konečným krokem ve vztahu k majetku povinného, na který byl vydán exekuční příkaz. To zahrnuje faktické zpeněžení majetku a pozbytí vlastnického práva povinného.³⁹ Provedení exekuce je možné za určitých podmínek specifikovaných v exekučním řádu v ustanovení § 47 odst. 2 EŘ. Náležitosti exekučního příkazu upravuje ustanovení § 48 exekučního řádu. *V písemném vyhotovení exekučního příkazu exekutor dále uvede informace týkající se postupu v exekučním řízení.*⁴⁰

³⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 2. 2009, sp. zn. 32 Cdo 3594/2007 [online].

³⁷ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 409.

³⁸ ŠÍNOVÁ, Renáta a KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid. *Civilní proces*. Praha 2015. s. 36.

³⁹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 2. vydání*. Praha 2022. s.79.

⁴⁰ § 48 odst. 1 a 2 zák. č. 120/2001 Sb., *exekuční řád*.

Exekuční příkaz je následně doručen oprávněnému, povinnému a dalším zúčastněným osobám v souladu se zvoleným doručovacím postupem. Jeho právní moc nastává okamžikem doručení poslednímu účastníkovi, a proti němu není přípustný žádný opravný prostředek.⁴¹ Soudní exekutor poté informuje dotčené osoby, že exekuční příkaz nabyl právní moci.

Odlišné vlastnosti má příkaz k úhradě nákladů exekuce. Ten dle ustálené judikatury Ústavního soudu není možné považovat za rozhodnutí ve smyslu provedení exekuce. Soudní exekutor tímto příkazem pouze stanovuje přesnou výši předpokládaných paušálních, či již vymožených nákladů exekuce. Proti takovému příkazu je možné podat ve lhůtě 8 dnů od doručení námítky, přičemž pokud jim v plném rozsahu soudní exekutor nevyhoví, postoupí je k dalšímu řízení exekučnímu soudu. Ten příkaz k úhradě nákladů potvrdí, nebo zruší a vrátí věc soudnímu exekutorovi k novému projednání. Narozdíl tak od exekučního příkazu, jímž se exekuce provádí, je zde možnost podat opravné prostředky.⁴²

2.3.2.1 Obrana proti exekučním příkazům

Proti exekučnímu příkazu není možné použít žádný opravný prostředek, nicméně účastníci exekučního řízení mohou použít jiné postupy k obraně. Jedním z nich je podání návrhu na zrušení exekučního příkazu, jak stanoví § 47 odst. 1 exekučního řádu.⁴³ Další možností je podání žádosti o částečné pozastavení konkrétního typu exekuce podle § 55 exekučního řádu nebo žádost o odložení exekuce dle § 54 exekučního řádu. Pokud exekuční příkaz postihuje majetek v SJM nebo manžel povinného má podezření, že byl postižen majetek společného jmění nad rámec stanovený zákonem, může podat návrh na (částečné) zastavení exekuce, jak stanoví § 55 odst. 1 ve spojení s § 262b OSŘ.⁴⁴ Třetí strany mohou podat vylučovací žalobu dle § 267 OSŘ nebo v případě soupisu majetku na místě podat návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu majetku podle § 68 EŘ.⁴⁵

⁴¹ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 117.

⁴² MEDUNA, Marek. *Souběh exekučního a insolvenčního řízení* [online]. Plzeň 2022. s. 21-22 [online]. Diplomová práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. JUDr. Jitka Wolfová

⁴³ Soudní exekutor má pravomoc zrušit exekuční příkaz i bez podání ke zrušení, pokud existuje důvod k takovému kroku.

⁴⁴ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání*. Praha 2016. s.109.

⁴⁵ ŠTIKA, Martin. pozn. 41. s. 118.

2.3.3 Odklad exekuce

V exekučním řízení nelze přerušit postup (§ 35 odst. 5 EŘ), což může vést k tvrdosti vůči povinnému a třetím osobám. Proto zákon umožňuje odklad exekuce, upravený v § 54 EŘ a § 266 OSŘ. Během odkladu exekutor nezahajuje žádné kroky k provedení exekuce.⁴⁶ *Nejčastěji je exekuce odložena na návrh povinného pro jeho poměry podle § 266 odst. 1 OSŘ.*⁴⁷ Odklad je možný za splnění těchto podmínek:

- Povinný je ve špatné situaci bez vlastní viny a exekuce by mohla mít závažné následky.
- Situace je přechodná a očekává se její zlepšení.
- Odklad nezpůsobí závažné škody oprávněnému.

Návrh na odklad musí splňovat formální požadavky a být podložen důkazy, jako je např. lékařská zpráva. Tento návrh obvykle podává povinný u soudního exekutora.

Exekutor může na základě návrhu na odklad určit dobu, na kterou se exekuce odkládá. Během tohoto období nečiní exekutor žádné kroky směřující k provedení exekuce. Pokud exekutor návrhu nevyhoví, předá jej spolu s exekučním spisem exekučnímu soudu do 7 dnů od doručení. Exekuční soud musí o návrhu rozhodnout do 15 dnů od jeho přijetí.⁴⁸ Po uplynutí doby, na kterou byla exekuce odložena, může exekutor pokračovat v exekuci i bez dalšího návrhu.

*Je-li proti zamítavému rozhodnutí o návrhu na odklad exekuce podán opravný prostředek, musí exekutor vyčkat, až bude o opravném prostředku rozhodnuto soudem odvolacím. Ustanovení § 54 odst. 2 EŘ je tedy třeba vykládat tak, že soudní exekutor nesmí žádné úkony směřující k provedení exekuce provádět až do doby, než ve věci rozhodne odvolací soud.*⁴⁹

2.3.4 Zastavení exekuce

Zastavení exekuce je jediným prostředkem k úplnému nebo částečnému zastavení nuceného uspokojení pohledávky. Nejčastěji se uskuteční rozhodnutím soudního exekutora nebo exekučního soudu, ale může k němu dojít i automaticky

⁴⁶ SVOBODA, Karel. *Exekuční řízení: civilní proces z pohledu účastníka*. Praha 2020. s. 6.

⁴⁷ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 126.

⁴⁸ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání*. Praha 2016. s.125.

⁴⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5.3.2018, sp. zn. 20 Cdo 3165/2017 [online].

podle zákona.⁵⁰ Povinný má možnost podat návrh na zastavení exekuce do 30 dnů od obdržení výzvy k plnění nebo do 15 dnů od dozvědění se o zastavení exekuce.⁵¹ Důvody pro zastavení exekuce jsou stanoveny v občanském soudním řádu, konkrétně v ustanovení § 268 odst. 1.

Kromě obecných důvodů existuje řada speciálních důvodů pro zastavení exekuce, které se vztahují k jednotlivým typům exekuce. Tyto důvody nejsou systematicky uvedeny, ale jsou rozptýleny v rámci různých právních předpisů, jako je občanský soudní řád nebo zákony o rozhodčím řízení či insolvenci. Návrh na zastavení exekuce musí splňovat základní formální a obsahové požadavky. Má-li povinný závažné důvody pro zastavení exekuce, musí návrh podat do 30 dnů od obdržení výzvy k plnění nebo do 15 dnů od dozvědění se o zastavení.

*Toto specifikum návrhu na zastavení exekuce je v tom, že představuje „kvazi“ opravný prostředek povinného proti zahájenému exekučnímu řízení. Povinný totiž v uvedené lhůtě může vylíčit veškeré skutečnosti rozhodné pro zastavení exekuce, aniž by musel současně doložit, že je uplatňuje ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy se o nich dozvěděl.*⁵² Tento návrh má odkladný účinek a povinný nemusí okamžitě prokazovat důvody zastavení.⁵³ Avšak, pokud nejsou splněny podmínky pro odklad, musí návrh obsahovat podrobné informace a být podložen důkazy.

Exekutor následně vyzve ostatní účastníky exekuce k vyjádření se k návrhu. Pokud všichni souhlasí, exekuci zastaví a rozhodne o nákladech. Pokud nesouhlasí, případ postoupí exekučnímu soudu.⁵⁴ Existují i další možnosti zastavení exekuce, jako je souhlas oprávněného, rozhodnutí exekučního soudu, nebo neuposlechnutí požadavku na složení zálohy na náklady exekuce.

2.3.5 Náklady exekuce

Náklady exekuce jsou odměna exekutora, náhrada paušálně určených či účelně vynaložených hotových výdajů, náhrada za ztrátu času při exekuci, náhrada za doručení písemností, odměna a náhrada nákladů správce závodu a správce

⁵⁰ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 409.

⁵¹ § 55 odst. 1 zák. č. 120/2001 Sb., *exekuční řád*.

⁵² WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání*. Praha 2016. s.125.

⁵³ § 47 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 52 odst. 3 písm. b) zák. č. 120/2001 Sb., *exekuční řád*.

⁵⁴ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 138.

nemovité věci, a je-li exekutor nebo správce závodu a správce nemovité věci plátcem daně z přidané hodnoty, je nákladem exekuce rovněž příslušná daň z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu⁵⁵ pokud je exekutor nebo správce jejím plátcem.

Právním základem pro výpočet nákladů exekuce je exekuční tarif obsažený ve vyhlášce Ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb. Náklady exekuce hradí povinný exekutorovi, avšak účelně vynaložené cestovní výdaje a ztrátu času nad určitou částku hradí oprávněný.⁵⁶ Exekutor vymáhá tyto náklady na základě příkazu k úhradě nákladů exekuce, který vydává poté, co povinný splní požadavky stanovené v oznámení o zahájení exekuce. Pokud účastníci řízení mají námitky proti příkazu k úhradě nákladů exekuce, mohou je podat do 8 dnů od jeho doručení. Exekutor musí tyto námitky posoudit a pokud nevyhoví, postoupí je soudu, který musí rozhodnout do 15 dnů.⁵⁷ Rozhodnutí soudu se doručuje všem účastníkům, přičemž proti němu není přípustný žádný opravný prostředek.

2.3.6 Náklady exekuce v případě zastavení exekuce

V případě zastavení exekuce, hradí náklady exekuce a náklady účastníků, případně paušálně stanovenou náhradu nákladů plátce mzdy ten, který zastavení zavínil. V případě zastavení exekuce pro nemajetnost povinného hradí paušálně určené či účelně vynaložené výdaje exekutorovi oprávněný. Pro případ zastavení exekuce pro nemajetnost povinného si může oprávněný s exekutorem předem sjednat výši účelně vynaložených výdajů,⁵⁸ a to na základě uzavření smlouvy podle ustanovení § 90 odst. 2 exekučního řádu. V praxi je uvedený institut v případě neúspěšné exekuce často využíván a slouží jako prostředek konkurenčního boje mezi exekutory.

2.3.7 Skončení exekuce

Po skončení exekuce (vymožení pohledávky a jejího příslušenství nebo vynucení jiné vymáhané povinnosti, nákladů exekuce a nákladů oprávněného; zastavení exekuce) provede exekutor podle § 46 odst. 8 EŘ tzv. deblokaci

⁵⁵ § 87 odst. 1 zák. č. 120/2001 Sb., *exekuční řád*.

⁵⁶ ŠÍNOVÁ, Renáta a KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid. *Civilní proces*. Praha 2015. s. 43.

⁵⁷ § 88 odst. 3 zák. č. 120/2001 Sb., *exekuční řád*.

⁵⁸ § 89 zák. č. 120/2001 Sb., *exekuční řád*.

majetku.⁵⁹ Exekutor zašle všem orgánům nebo osobám, kterým byl exekuční příkaz přímo zaslán a které v jejich evidencích vedli záznam o probíhající exekuci, oznámení o ukončení exekuce. Obsahuje identifikaci těch exekučních příkazů, které skončením exekuce zanikají.

⁵⁹ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 118.

3 Způsoby provedení exekuce

Základními prostředky k tomu, aby mohl soudní exekutor postupovat rychle a účelně jsou způsoby provedení exekuce. Právě ty představují důvodnost vydání exekučního příkazu a pouze prostřednictvím nich může soudní exekutor postihnout exekučně postižitelný majetek povinného.⁶⁰ Na základě tohoto lze dovodit, že zákonná úprava exekučního příkazu obsažena v § 47 až 49 exekučního řádu velmi úzce souvisí se zákonnou úpravou právě způsobu provedení exekuce podle § 58 až 59 exekučního řádu.

Právní úprava způsobů je vystavěna na zásadě lex specialis derogat legi generalis (zvláštní úprava má přednost před normou obecnou. Takzvaný princip subsidiarity OSŘ vychází z § 52 odst. 1 a 2 EŘ.⁶¹ V exekučním řádu proto nalezneme jen určité specifčnosti úpravy způsobů provedení exekuce, jinak v obecných věcech odkazuje tato norma na ustanovení obecného předpisu (občanského soudního řádu).⁶²

Důležitou zásadou exekuce je oficialita soudního exekutora, která zajišťuje nezávislost rozhodování o provedení exekuce. Exekuce může probíhat různými způsoby, ale pouze povinný může tento postup změnit podáním návrhu nebo souhlasem s jiným pořadím. Nejvyšší soud potvrdil, že *při exekuci podle exekučního řádu je to výhradně exekutor, který je zákonem oprávněn k tomu, aby určil způsob provedení exekuce v příkazu k provedení exekuce.*⁶³ Související s tím je zásada hospodárnosti, kdy soudní exekutor vybírá postupy, aby náklady byly co nejmenší. Dále je důležitá zásada ochrany a obrany povinného, která stanovuje, že majetek povinného je zajištěn pouze v rozsahu nutném k uhrazení pohledávky, příslušných nákladů a nákladů exekuce.

Exekuční řád rozlišuje 2 základní druhy exekucí, a to exekuce na peněžitě plnění a exekuce na nepeněžitě plnění. Ty jsou dále rozděleny na konkrétní způsoby provedení exekuce. U peněžitě plnění lze podle ustanovení § 59 odst. 1 exekučního řádu exekuci provést následovně:

a) srážkami ze mzdy a jiných příjmů,

⁶⁰ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. I. vydání.* Praha 2016. s.155.

⁶¹ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi.* Plzeň 2021. s. 171.

⁶² WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. pozn. 60. s.158.

⁶³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 7. 2008, sp. zn. 20 Cdo 1361/2008 [online].

- b) příkázáním pohledávky,
- c) prodejem movitých věcí a nemovitých věcí,
- d) postižením závodu,
- e) správou nemovité věci,
- f) pozastavením řídičského oprávnění.

V souvislosti s tímto je potřeba se zmínit o postupu exekutora v případě, kdy v provedení exekuce nepostačí jeden ze způsobů a nebrání-li to účelu exekuce, lze exekuci na peněžité plnění více způsoby v rámci jednoho řízení. Tyto postupy přímo upravuje ustanovení § 58 odst. 2 písm. a) až d) exekučního řádu.

Exekuce na nepeněžité plnění lze provést podle ustanovení § 59 odst. 2 takto:

- a) vyklizením,
- b) odebráním věci,
- c) rozdělením společné věci,
- d) provedením prací a výkonů.

Speciálním druhem způsobu provedení exekuce je tzv. exekuce prodejem zástavy, kterou lze pro zajištěnou pohledávku provést prodejem zastavených movitých věcí a nemovitých věcí.⁶⁴ S tím souvisí exekuce zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitých věcech, která slouží právě k zajištění pohledávky povinného a představuje tzv. zvláštní zkrácený typ řízení, které je časově velmi přesně vymezeno.⁶⁵

3.1 Exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů

Srážky ze mzdy jsou zásahem do majetkových poměrů povinného, avšak patří mezi méně invazivní formy. Od 1. ledna 2022 byla úprava srážek přesunuta z exekučního řádu na občanský soudní řád. Srážky se provádějí z čisté mzdy po odečtení daní a pojistného.⁶⁶ Dle § 299 odst. 1 OSŘ se srážky provádějí i z platu, služebního příjmu, odměn za práci, výživného a dávek sociální podpory. Dále se

⁶⁴ § 59 odst. 3 zák. č. 120/2001 Sb., *exekuční řád*.

⁶⁵ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 2. vydání*. Praha 2022. s.270.

⁶⁶ § 277 odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád*.

srážky provádějí z příjmů nahrazujících odměnu za práci, jako jsou nemocenské, důchody, stipendia a podpora v nezaměstnanosti.⁶⁷

K provedení tohoto způsobu exekuce je nutné, aby o tomto vydal soudní exekutor exekuční příkaz. *Ten se doručuje oprávněnému, povinnému a plátcí mzdy. Povinný ztrácí dnem, kdy je plátcí mzdy doručen exekuční příkaz nebo usnesení o změně plátce mzdy (ust. § 294 odst. 3 OSŘ), právo na vypláčení té části mzdy, která odpovídá stanovené výši srážek (jedná se o zákaz, jakkoliv nakládat s postiženou částí mzdy) a plátcí mzdy je zároveň v moment doručení exekučního příkazu přikázáno provádět ze mzdy povinného stanovené srážky a nevyplácet je povinnému.*⁶⁸

Podle § 283 OSŘ soudní exekutor po právní moci exekučního příkazu informuje plátce mzdy o možnosti provádět srážky ze mzdy povinného. Plátce je povinen strhávat částky srážené povinnému ze mzdy podle § 46 odst. 4 exekučního řádu. Pokud se povinný a oprávněný dohodnou na nižších srážkách, musí to oznámit soudnímu exekutorovi. V případě, že povinný pobírá mzdu od více plátců, exekuce se vztahuje na všechny mzdy a soudní exekutor určí každému plátcí částku k srážení. Dále je důležité zmínit tzv. nezabavitelnou částku, kterou soudní exekutor přikáže nevybírat. Výši této částky upravuje nařízení vlády č. 595/2006 Sb. v ustanovení § 1.⁶⁹ Princip srážek ze mzdy v ČR je založen na třetinovém systému. První třetina čisté mzdy povinného slouží k uspokojení pohledávek oprávněného, druhá třetina pro přednostní pohledávky a třetí třetina společně s nezabavitelnou částkou zůstává povinnému. Přednostní pohledávky, které je třeba uspokojit v rámci druhé třetiny jsou stanoveny v § 279 odst. 2 písm. a) až k) OSŘ

Pokud se uspokojuje více pohledávek, stanovuje ustanovení § 280 OSŘ pravidla, jak v takovém případě postupovat. *Pokud jsou pohledávky uspokojovány z první třetiny zbytku čisté mzdy, uvádí OSŘ jako rozhodující kritérium pořadí.*

⁶⁷ Výčet několika příkladů z ustanovení § 299 odst. 1 písm. a) až f) zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

⁶⁸ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání.* Praha 2016. s.166.

⁶⁹ Ustanovení § 1 nařízení vlády č. 595/2006 Sb. zní následovně: *Základní částka, která nesmí být podle § 278 občanského soudního řádu sražena povinnému z měsíční mzdy, je rovna úhrnu dvou třetin součtu částky životního minima jednotlivce a částky normativních nákladů na bydlení pro jednu nebo dvě osoby podle zvláštního právního předpisu (dále jen "nezabavitelná částka") na osobu povinného, a jedné čtvrtiny nezabavitelné částky na každou osobu, které je povinen poskytovat výživné. Částka normativních nákladů na bydlení pro jednu nebo dvě osoby se stanoví pro byt užívaný na základě nájemní smlouvy v obci s alespoň 70 000 obyvateli.*

Pořadí se řídí dnem, ve kterém byl plátcí mzdy doručen exekuční příkaz srážkami ze mzdy a jiných příjmů.⁷⁰ Obecně platí pravidlo, že pohledávky s tzv. horším pořadím jsou uspokojovány až poté, co byly uspokojeny pohledávky s lepším pořadím. Výjimku představuje výživné.⁷¹ Mají-li pohledávky stejné pořadí, tzn. že byly doručeny ve stejný den, uspokojí se poměrně.⁷²

Exekuce srážek ze mzdy a jiných příjmů končí, jakmile je pohledávka oprávněného uspokojena podle § 284 odst. 1 OSŘ, a plátce mzdy přestane provádět srážky. Soudní exekutor může sám iniciovat uspokojení pohledávky nebo být informován o jejím uspokojení. Po ukončení exekuce soudní exekutor rozesílá oznámení o skončení exekuce všem orgánům a osobám evidujícím exekuci. Oznámení není považováno za rozhodnutí a identifikuje exekuční příkazy, jejichž platnost skončila v důsledku ukončení exekuce. Zvláštní důvody ukončení exekuce, jako je odklad nebo zastavení exekuce, jsou určeny k ochraně povinného a podrobně upraveny v § 266 odst. 1 a 2, § 268 a 269 OSŘ. Pro exekuci srážek ze mzdy a jiných příjmů se použijí ustanovení § 289 a 290 OSŘ.

3.2 Exekuce přikázáním pohledávky

Tento typ exekuce umožňuje vymáhat peněžní pohledávky tím, že soudní exekutor zabavuje pohledávku povinného vůči třetí osobě, známé jako poddlužník. Tímto způsobem se uspokojuje pohledávka oprávněného. Postup je upraven v ustanoveních § 63–65 exekučního řádu, které odkazují na část třetí občanského soudního řádu (§ 303 – 320ab).

Exekuce přikázáním pohledávky se rozděluje podle charakteru poddlužníka na přikázání pohledávky z účtu u peněžitého ústavu, jiné peněžité pohledávky a jiná majetková práva.⁷³ Další specifické způsoby exekuce přikázáním pohledávky jsou upraveny v exekučním řádu, včetně postižení průmyslových vzorů, patentů, ochranných známek a licencí. I když je tento způsob exekuce preferovanější podle § 58 odst. 2 exekučního řádu, v praxi se častěji využívá exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů.

⁷⁰ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. I. vydání.* Praha 2016. s.170.

⁷¹ Postupuje se podle ustanovení § 284 odst. 3 zák. č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád.*

⁷² ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi.* Plzeň 2021. s. 180.

⁷³ ŠTIKA, Martin. pozn. 72. s. 187.

3.2.1 Příkázání pohledávky z účtu u peněžitého ústavu

Exekuce příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu je postup, který umožňuje soudnímu exekutorovi zabavit prostředky na bankovním účtu povinného, aby uspokojil pohledávku oprávněného. *Samotný pojem peněžní ústav je legislativní zkratkou pro banku, pobočku zahraniční bank, spořitelni či úvěrní družstvo a všechny ostatní subjekty, které podle zákona mohou vést účty.*⁷⁴ Podle § 303 odst. 2 občanského soudního řádu nelze provést exekuci ohledně pohledávky z účtu u peněžního ústavu, kterou povinný získal dědictvím, které má přejít na svěřenecké nástupce. To ovšem neplatí v případě, že povinný má právo s pohledávkou volně nakládat, nebo jde-li o výkon rozhodnutí týkající se zůstavitelových dluhů. V exekučním příkazu musí být jasně uvedeno označení peněžního ústavu a identifikační číslo účtu nebo jiný unikátní identifikátor. V případě, že jsou ovlivněny více účtů dlužníka ve stejném peněžním ústavu, je důležité specifikovat pořadí, jak mají být pohledávky uspokojeny.

Doručení exekučního příkazu je klíčové. Ten musí být doručen oprávněnému, povinnému a peněžnímu ústavu. Peněžnímu ústavu musí být exekuční příkaz doručen do vlastních rukou a povinnému až poté, co je příkaz doručen peněžnímu ústavu. Okamžikem doručení exekučního příkazu peněžnímu ústavu povinný ztrácí právo na výběr svých peněžních prostředků z účtu a jejich použití, pokud se nejedná o platbu oprávněnému nebo soudnímu exekutorovi na bankovní účet. *Ve vztahu k povinnému nastává účinek speciálního inhibitoria (ztráta práva dispozice s peněžními prostředky do výše vymáhané pohledávky) a ve vztahu k peněžnímu ústavu nastává účinek arrestatoria, což znamená že peněžní ústav (poddlužník) má zákaz provést výplatu nebo platby do výše vymáhané povinnosti.*⁷⁵

Podle § 307 OSŘ se vymáhaná pohledávka a její příslušenství odepíše z účtu povinného a připíše se na účet soudního exekutora. Exekuční příkaz platí až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství na účtu povinného v okamžiku doručení exekučního příkazu peněžnímu ústavu. Platí i pro peněžní prostředky, které přišly na účet později, nejpozději však do šesti měsíců ode dne, kdy bylo

⁷⁴ WINTEROVÁ, Alena a MACKOVÁ, Alena. *Civilní právo procesní. 3. aktualizované vydání.* Praha 2022. s. 94.

⁷⁵ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání.* Praha 2016. s.181.

peněžnímu ústavu doručeno oznámení o právní moci exekučního příkazu. *Samotná pohledávka z účtu u peněžitého ústavu může být postižena pouze jestliže je povinný opravdu majitelem účtu, ohledně kterého byla pohledávka přikázána oprávněnému, v opačném případě oprávněnému nemohlo vzniknout právo, aby se z těchto peněžních prostředků uspokojil.*⁷⁶ Provedením § 307, 308 a § 309 odst. 1 a 3 exekuce zaniká.⁷⁷ Ovšem podle ustanovení § 311 OSŘ, nepostupoval-li peněžní ústav tak, jak správně měl, může se oprávněný domáhat zaplacení částky, kdy se jedná o tzv. poddlužnickou žalobu podle části III. OSŘ.

*Úprava odkladu a zastavení exekuce přikázáním pohledávky z účtu je upravena v ustanovení § 308 OSŘ. U odkladu platí, že vyhoví-li exekutor odkladu (§ 54 EŘ) a bylo-li peněžnímu ústavu doručeno usnesení o povolení odkladu před provedením odepsání pohledávky a jejím vyplacením exekutorovi, provede peněžní ústav odepsání a vyplacení pohledávky bez dalšího až po uplynutí doby odkladu. Pokud bude exekuce zastavena nebo částečně zastavena co do způsobu provedení exekuce, zanikají všechny účinky uvedené v § 304 odst. 3, § 306 a § 307 OSŘ dnem právní moci usnesení o zastavení exekuce.*⁷⁸

3.2.2 Přikázáním jiných peněžitých pohledávek

Tento způsob exekuce je dalším druhem v rámci způsobu provedení exekuce přikázáním pohledávky. U předchozího druhu se provedení exekuce přikázáním pohledávky z účtu u peněžitého ústavu provádí zpravidla u povinných fyzických osob, tento způsob se v současnosti využívá zejména tam, kde je povinný právnická nebo fyzická podnikající osoba. *Společným jmenovatelem jsou totiž obchodní vztahy, z nichž pohledávky obecně vznikají. Není ovšem vyloučené, že povinný bude nepodnikající fyzická osoba, která má pohledávku vůči třetí osobě, např. z titulu náhrady škody nebo zápůjčky.*⁷⁹

Lze takto postihnout jakoukoliv peněžitou pohledávku, která vzniká povinnému vůči třetí osobě. Podle § 312 odst. 1 OSŘ je možné postihnout i budoucí pohledávky, včetně těch, které povinnému postupně vzniknou z téhož právního důvodu. Avšak existují určité výjimky. Podle § 310 OSŘ jsou některé pohledávky

⁷⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 5. 2012, sp. zn. 28 Cdo 1512/2011 [online].

⁷⁷ § 306 odst. 3 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

⁷⁸ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 193.

⁷⁹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání*. Praha 2016. s.185.

vyloučeny z postižení exekučním příkazem. Patří sem například dotace ze státního rozpočtu nebo pohledávky z účtu, který je předmětem trestního vyšetřování podle § 47 trestního zákoníku. Druhá množina pohledávek, které nelze tímto způsobem postihnout, je upravena v § 317 OSŘ.⁸⁰

Exekuční příkaz má podobné účinky jako příkaz u exekuce přikázáním pohledávky z bankovního účtu. Obsahuje údaje o dlužníkovi povinném a specifikaci pohledávky, včetně okolností vzniku pohledávky. Doručuje se oprávněnému, povinnému a dlužníku povinného, přičemž doručení dlužníkovi povinnému musí být osobní a nesmí předcházet doručení povinnému. Tento postup je paralelní s doručováním exekučního příkazu při exekuci pohledávky z bankovního účtu. Účinky speciálního inhibitoria a arrestatoria jsou rovněž shodné. Po vydání exekučního příkazu soudní exekutor zakazuje dlužníkovi povinnému vyplácet povinnému jeho pohledávku, provádět s ní započtení nebo jinak nakládat od okamžiku doručení příkazu. Povinnému je též uloženo, aby do 15 dnů oznámil, zda pohledávku z účtu nabyt jako substituční jmění.⁸¹

Provedení výkonu rozhodnutí (exekučního příkazu) přikázáním jiné peněžité pohledávky zákon svěřuje dlužníku povinného. Dlužník povinného proto také nese odpovědnost za to, že výkon rozhodnutí provedl tak, jak mu ukládá zákon v § 314 OSŘ. Přikázáním pohledávky oprávněnému nedochází z hlediska hmotného práva ke změně v osobě věřitele. Povinnost poddlužníka platit přímo oprávněnému má svůj základ v procesním právu; je výrazem nuceného výkonu práva, kterým se zasahuje do hmotněprávního vztahu povinného a poddlužníka. Jestliže poddlužník nevyplatí oprávněnému řádně a včas pohledávku, je oprávněný zákonem zmocněn vlastním jménem tuto pohledávku vymáhat.⁸²

Pohledávky podléhají určitému rozsahu podle zákona. U fyzických podnikajících osob činí příjmy z podnikatelské činnosti dvě pětiny. Přednostní pohledávky podléhají třem pětinám.⁸³ Pohledávky z autorské odměny se řídí stejnými pravidly. Po doručení a nabytí právní moci exekučního příkazu musí dlužník povinného zaplatit pohledávku podle exekučního příkazu, a to až po její splatnosti. Po úplném vyplacení se dlužník povinného zbaví své povinnosti vůči

⁸⁰ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 194.

⁸¹ ŠTIKA, Martin. pozn. 81, s. 105.

⁸² Rozsudek Nejvyššího soud České republiky, sp. zn. 33 Odo 1071/2006 ze dne 30. 6. 2008 [online].

⁸³ § 318 zák. č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád*.

povinnému a exekuce skončí.⁸⁴ V případě potřeby může být pohledávka nařízena k prodeji v dražbě, například pokud je splatnost pohledávky vzdálená

*Dle ustanovení § 315 OSŘ nevyplatí-li poddlužník povinného exekutorovi pohledávku, může oprávněný proti dlužniku povinného vlastním jménem podat exekuční návrh nebo návrh na výkon rozhodnutí, jestliže jej mohl podat povinný, jinak se domáhat vyplacení pohledávky v řízení podle části třetí občanského soudního řádu.*⁸⁵

3.2.3 Příkazání jiných majetkových práv

*Příkazání nebo také postižení jiných majetkových práv představuje způsob exekuce na peněžité plnění, který postihuje jakékoli jiné právo povinného než peněžitou pohledávku povinného, právo povinného na mzdu nebo plnění dle § 299 OSŘ, které má současně majetkovou hodnotu a není spojeno toliko s osobou povinného, tj. je převoditelné na jiného.*⁸⁶ Takto mohou být postihnuta např. práva povinného na vydání nebo dodání věci, podíl povinného v obchodních společnostech nebo členská práva a povinnosti povinného v družstvech.⁸⁷

Tento typ exekuce nezahrnuje mzdu, peněžní pohledávky, ani majetková práva uvedená v § 299 OSŘ, jako je podíl společníka v obchodní společnosti. Pro provedení exekuce jiného majetkového práva platí pravidla pro exekuci peněžité pohledávky. Pokud nelze stanovit cenu na základě smlouvy, soud určí cenu pomocí znalce. Ovšem na druhou stranu zahrnuje i postihnutí účasti povinného v obchodních korporacích. V případě veřejné obchodní společnosti a komplementáře v komanditní společnosti je postup obdobný jako u příkazání jiné pohledávky.

V případě účasti v společnosti s ručením omezeným, ve družstvu a role komanditisty v komanditní společnosti se postupuje tak, že po doručení exekučního příkazu je takový podíl oceněn a prodán dražbou, s aplikací relevantních pravidel pro prodej nemovitostí. *Exekuční příkaz se vždy doručuje oprávněnému, povinnému a orgánu, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán. V případě postižení účasti povinného v obchodní korporaci se exekuční příkaz doručuje rovněž*

⁸⁴ § 314a odst. 1, 2 a 3 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

⁸⁵ KOUTENSKÝ, Otakar. *Exekuce prodejem movitých věcí*. Plzeň 2018. s. 29. [online]. Rigorózní práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická.

⁸⁶ ŠÍNOVÁ, Renáta a KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid. *Civilní proces*. Praha 2015. s. 81.

⁸⁷ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání*. Praha 2016. s.191.

*obchodní společnosti, ve které je postižena účast povinného.*⁸⁸ Pokud povinnost povinného spočívá ve vydání nebo dodání movitých věcí, soudní exekutor postupuje vůči poddlužníkovi jako věřitel (pohledávku uplatňuje prostřednictvím nalézacího nebo exekučního řízení). Je-li pohledávka vymožená, postupuje soudní exekutor v zásadě podle ustanovení o prodeji movitých věcí.⁸⁹

3.3 Exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí

Občanský soudní řád upravuje výkon rozhodnutí (exekuci) prodejem movitých věcí a nemovitých věcí pod společným nadpisem v hlavě páté jako jeden exekuční způsob k vydobytí peněžního plnění (§ 258 odst. 1 OSŘ). Nauka i soudní praxe však většinou každý z nich – prodej movitých věcí (§ 323 a násl. OSŘ) a prodej nemovitých věcí (§ 335 a násl. OSŘ) – považuje za samostatné exekuční prostředky.⁹⁰ Tyto způsoby provedení exekuce je taktéž upraven v ustanovení § 66 až 68 exekučního řádu.

Oba způsoby provedení exekuce spočívají ve zpeněžení majetku povinného za účelem uspokojení pohledávky oprávněného. Tento postup zásadně ovlivňuje majetková práva povinného a může být spojen s vysokými náklady. Soudní exekutor by měl tyto metody zvolit až v případě, že není možné vymoci pohledávku jiným způsobem. Je zde klíčová zásada proporcionality a efektivity exekuce, podporovaná ustanoveními § 58 odst. 2 exekučního řádu a § 264 OSŘ.

3.3.1 Exekuce prodejem movitých věcí

Exekuce prodejem movitých věcí je z hlediska své realizace nejvíce ekonomický náročný způsob provedení exekuce, nutno ovšem dodat, že často jediný efektivní způsob provedení exekuce.⁹¹

Základem exekuce prodejem movitých věcí jsou činnosti vykonavatele soudního exekutora⁹², které se provádějí v místě trvalého bydliště povinného nebo na místě, kde se pravděpodobně nachází nebo má svůj movitý majetek. Pokud

⁸⁸ KOUTENSKÝ, Otakar. *Exekuce prodejem movitých věcí*. Plzeň 2018. s. 31. [online]. Rigorózní práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická.

⁸⁹ § 320 odst. 3 zák. č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád*.

⁹⁰ ZAHRADNÍKOVÁ, R. a kol. *Civilní právo procesní*. 3 vyd. Plzeň 2018. s. 423.

⁹¹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce*. 1. vydání. Praha 2016. s.200.

⁹² Podle § 27 odst. 1 a 3 zák. č. 120/2001 Sb., *exekučního řádu* je vykonavatel soudního exekutora zaměstnancem soudního exekutora, který je plně svéprávný a bezúhonný, má úplné středoškolské vzdělání, je v pracovním poměru k soudnímu exekutorovi po dobu nejméně 6 měsíců a složil kvalifikační zkoušku vykonavatele soudního exekutora.

povinný nepřijde s úhradou na výzvu exekutora, provede exekutor soupis movitých věcí, které mohou být zabaveny a prodány dražbou. Nelze zabavit věci, jejichž prodej je zakázán zvláštními předpisy nebo které jsou chráněny. Exekuční příkaz pro provedení exekuce movitých věcí obsahuje identifikaci konkrétních věcí nebo informaci o prodeji všech postižitelných věcí. Povinný dostane soupis těchto věcí s exekučním příkazem a je mu zakázáno s nimi nakládat.

Během exekuce jsou vybírány věci tak, aby výtěžek z prodeje pokryl pohledávku a náklady exekuce. Preferují se věci, které povinný pravděpodobně potřebuje a které lze snadno prodat. Věci náchylné k rychlé zkáze jsou zaznamenány jen v případě, že není dostatek jiných věcí a lze je rychle prodat mimo dražbu. Povinný a ostatní přítomní ve bytě nebo sídle musí povolit prohlídku prostorů a majetku povinného při provedení soupisu majetku. Průběh prohlídky může být zaznamenán zvukovým záznamem.⁹³ Dalšími osobami, které mohou být při soupisu přítomny, jsou příslušníci policie ČR a zástupce obce, kteří jsou k provedení úkonu vhodní.

Jiný soupis spočívá v zahrnutí věci do protokolu bezodkladným vyrozuměním relevantní osoby či orgánu, který spravuje příslušnou evidenci. Nejčastěji se tento postup používá u motorových vozidel.⁹⁴ Během exekuce může nastat spor mezi soudním exekutorem a povinným ohledně zařazení věci do soupisu prodeje movitých věcí. Exekutor se snaží věc zařadit a prodat, zatímco povinný může namítat. Třetí osoba může navrhnout vyškrtnutí věci ze soupisu nebo její vyloučení z exekuce prostřednictvím vylučovací žaloby. Novela exekučního řádu zakotvila, že jedna osoba nemůže být vedena současně více exekutory. Toto omezení platí od 1. 1. 2022. Pokud exekutor zjistí, že proti povinné osobě není vedena jiná exekuce, může provést exekuci prodejem movitých věcí. Pokud již exekuce probíhá, nemůže se provést další exekuce ani sepsat nové movité věci. Exekutor může pouze doručit exekuční příkaz. Toto pravidlo platí i v případě, že se exekutor dozví, že některé věci byly již sepsány jiným způsobem.⁹⁵

Posledními kroky exekuce prodejem movitých věcí zahrnují zajištění, určení ceny a samotný prodej. Exekutor obvykle odhaduje cenu, ale v obtížnějších

⁹³ § 325b odst. 3 a § 326 odst. 7 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

⁹⁴ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 206.

⁹⁵ WOLFOVÁ, Jitka. *SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ DOPADY SOUČASNÉHO POJETÍ EXEKUČNÍHO ŘÍZENÍ PRO OBYVATELE ČR*. [online]. Praha: AUC IURIDICA. 2023. s. 78.

případech se může obrátit na znalce. Odhad ceny je klíčový pro stanovení minimální nabídky při dražbě. Zajištění věcí se provádí podle jejich druhu, často se převezou do skladovacího prostoru exekutora nebo se u vozidel použije botička. Pro dražbu movitých věcí exekutor vydá dražební vyhlášku s požadovanými údaji. Dražba se koná na vhodném místě nebo elektronicky, aby umožnila účast odkudkoliv s přístupem k internetu. Vyhláška je doručena relevantním osobám a veřejně zveřejněna, proti ní není možné odvolání. Následuje rozvrh výtěžku dražby, který určuje pořadí výplaty pohledávek. Soudní exekutor vydá rozvrhové usnesení a doručí ho všem věřitelům, kteří si uplatnili svou pohledávku. Kromě obecných důvodů může exekuce být zastavena, pokud povinný prokáže, že prodávaná věc je jeho substitučním jměním. Pokud povinný neprokáže další skutečnosti, exekutor exekuci této věci zastaví.⁹⁶

3.3.2 Exekuce prodejem nemovitých věcí

Exekuce prodejem nemovitých věcí má vůči ostatním způsobům provedení exekuce několik prvenství. Jde o procesně nejsložitější a časově nejnáročnější způsob provedení exekuce, ale patří mezi nejefektivnější. Tento způsob nastupuje zejména tam, kde je vymáhaná vyšší peněžitá částka a jiný způsob by trval neúměrně dlouho, nebo i tam, kde jiný majetek povinný nemá.⁹⁷ Projevuje se zde tedy hlavně zásada proporcionality.

K tomu se ovšem vyjádřil i Nejvyšší soud České republiky: „V případě, že jiným způsobem nelze pohledávku oprávněného vůbec nebo v přiměřené době uspokojit, není navrhovaný způsob zřejmě nevhodný ani tehdy, jestliže cena předmětu, z něhož má být uspokojení pohledávky dosaženo, značně přesahuje výši pohledávky.“⁹⁸ Z toho vyplývá, že tímto lze prolomit zásadu proporcionality a zvolit tento způsob provedení exekuce i jako první a jediný způsob k vymožení pohledávky i přes nepoměr výše pohledávky s cenou prodané nemovité věci.

Způsob provedení exekuce je stanoven exekučním řádem v § 66, který odkazuje na ustanovení občanského soudního řádu (§ 325–338a). Další relevantní právní předpisy zahrnují katastrální zákon, katastrální vyhlášku a občanský zákoník. Podle § 335 odst. 1 OSŘ je předmětem exekuce nemovitá věc v souladu s

⁹⁶ Toto vychází z § 324 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

⁹⁷ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání.* Praha 2016. s.220.

⁹⁸ Usnesení Nejvyššího soud České republiky ze dne 29. 8. 2002, sp. zn. 20 Cdo 1919/2001. [online].

definicí v ustanovení § 498 OZ⁹⁹ a právem stavby podle § 1242 OZ.¹⁰⁰ Exekuce prodejem nemovitostí se vztahuje na celou nemovitou věc včetně součástí a příslušenství, včetně movitých věcí souvisejících s nemovitostí. Důležitá je také zásada superficies solo cedit (povrch ustupuje půdě) podle § 506 občanského zákoníku.¹⁰¹ Ta má vliv zejména na označování nemovitých věcí ve výroku exekučního příkazu prodejem nemovitých věcí.¹⁰² Exekuční příkaz a jeho účinky jsou obdobné exekuci prodejem movitých věcí. Musí obsahovat označení nemovité věci nebo spoluvlastnického podílu na ní a další potřebné údaje z katastru nemovitostí.

Tento exekuční příkaz se doručuje oprávněnému, povinnému, manželu povinného a katastrálnímu úřadu. *Ve vztahu k povinnému má doručení exekučního příkazu za následek účinky speciálního inhibitoria, tzn. že se mu zakazuje nemovitou věc převést na jiného nebo ji zatížit např. zástavním právem nebo věcným břemenem.*¹⁰³ Po právní moci exekučního příkazu jej soudní exekutor doručí osobám s předkupním právem, výhradou zpětné koupě a dalším, a to i finančnímu a obecnímu úřadu příslušnému k nemovité věci. Tyto doručení jsou zveřejněna na úřední desce soudu. Soud následně informuje katastrální úřad o právní moci exekučního příkazu, aby do katastru nemovitostí zanesl poznámku o exekuci.¹⁰⁴ Poté se provádí ocenění nemovitých věcí s pomocí znalce. Ten ocení nemovitost podle obvyklé ceny a může provést ohledání.¹⁰⁵ Na základě ocenění vznikne znalecký posudek, který slouží pro další kroky exekuce. Soudní exekutor pak stanoví výslednou cenu v tzv. usnesení o ceně, které doručuje oprávněným osobám. Proti tomuto usnesení je možné podat odvolání.

⁹⁹ Nemovité věci jsou pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li zákon, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá.

¹⁰⁰ Právo stavby je věc nemovitá. Stavba vyhovující právu stavby je jeho součástí, ale také podléhá ustanovením o nemovitých věcech.

¹⁰¹ Součástí pozemku je prostor nad povrchem i pod povrchem, stavby zřízené na pozemku a jiná zařízení (dále jen „stavba“) s výjimkou staveb dočasných, včetně toho, co je zapuštěno v pozemku nebo upevněno ve zdech. Není-li podzemní stavba nemovitou věcí, je součástí pozemku, i když zasahuje pod jiný pozemek.

¹⁰² WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání.* Praha 2016. s.222.

¹⁰³ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi.* Plzeň 2021. s. 227.

¹⁰⁴ § 335b odst. 6 zák. č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád.*

¹⁰⁵ § 336 odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád.*

Následným krokem je vydání dražební vyhlášky, která určuje minimální nabídku pro dražené nemovité věci, obvykle dvě třetiny konečné ceny. Věřitelé s jistými zajištěnými pohledávkami se mohou zúčastnit dražby podáním přihlášky u soudního exekutora před zahájením prvního dražebního jednání. Pokud dražitel nabídne nejvyšší částku, obdrží příklep, proti kterému je možné podat odvolání. Poté musí dražitel zaplatit svou nabídku a dražební jistotu. Po úhradě se stává vlastníkem nemovitosti od data udělení příklepu. Při neúspěšné dražbě se ta opakuje s klesající minimální nabídkou: na 50 % při druhé dražbě, 40 % při třetí, 30 % při čtvrté a 25 % při páté. Vydražitel musí platit nejvyšší nabídku; pokud nedoplatí, stává se neúspěšným dražitelem a hradí náklady. Elektronická dražba je nejčastější a umožňuje flexibilitu a dražební souboj mezi zájemci, často vedoucí ke zvýšení výtěžku. Minimální částka pro dražbu je 100 000 Kč bez příslušenství.

Poslední fází exekuce prodejem nemovitých věcí je rozvrh rozdělované podstaty. Pro jeho realizaci musí být splněny předchozí kroky, tj. vydání pravomocného usnesení o příklepu (případně předražku), uhrazení nejvyšší nabídky a uplynutí lhůty stanovené podle § 336p OSŘ.¹⁰⁶ *V usnesení o rozvrhu soudní exekutor dle skupin a pořadí pohledávek podle ustanovení § 337c OSŘ rozvrhne rozdělovanou podstatu, kterou tvoří nejvyšší podání a úroky z něho, popřípadě náhrady, které do podstaty připadají podle ustanovení § 336n odst. 4 OSŘ, a na tyto náhrady započítaná jistota vydražitele uvedeného v ustanovení § 336m odst. 2 OSŘ, případně po odečtení daně z přidané hodnoty, je-li povinný plátcem daně z přidané hodnoty a sloužila-li vydražená věc jeho podnikatelské činnosti.*¹⁰⁷

3.4 Exekuce postižením závodu

*Postižení závodu je specifický způsob provedení exekuce, kterým se vymáhá peněžité plnění. Je však aplikovatelný toliko v případě, kdy povinným je závod, který splňuje definici podle občanského zákoníku podle ustanovení § 502¹⁰⁸ anebo podle § 338zq OSŘ, které stanoví postižení podílu spoluvlastníka závodu.*¹⁰⁹

¹⁰⁶ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání.* Praha 2016. s.246.

¹⁰⁷ KOUTENSKÝ, Otakar. *Exekuce prodejem movitých věcí.* Plzeň 2018. s. 34. [online]. Rigorózní práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická.

¹⁰⁸ Obchodní závod (dále jen „závod“) je organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu.

¹⁰⁹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. pozn. 106. s.258.

Zároveň se jedná o jeden z nejnáročnějších způsobů exekuce, velmi podobný konkurzu. Právní úprava je především v občanském soudním řádu, s odkazy na exekuční řád. Podle exekučního řádu může exekutor zpeněžit podnik povinného jen pokud je prokázáno, že je majetkem povinného. Exekuční příkaz postihující podnik je doručen oprávněným osobám včetně správce a rejstříkového soudu. Obsahuje identifikaci podniku nebo podílu povinného. *V exekučním příkazu exekutor povinnému zakáže, aby po doručení exekučního příkazu závod nebo část závodu převedl na někoho jiného anebo jej zatížil.*¹¹⁰

Následně exekutor jmenuje správce závodu z registrovaných insolvenčních správců a vykonává nad ním dohled. Po právní moci exekučního příkazu požaduje od správce předběžnou zprávu o dalším postupu s podnikem. Pokud se rozhodne pokračovat ve správě, uloží správci vyplácet výtěžek exekutorovi. V případě rozhodnutí o prodeji závodu exekutor stanoví cenu na základě zprávy o ceně od správce. Nejnižší podání činí polovinu stanovené ceny, na rozdíl od dvou třetin u nemovitostí. Dále probíhají stejné fáze, včetně dražební vyhlášky, usnesení o příklepu a rozvrhu.

3.5 Exekuce správou nemovité věci

Tento způsob provedení exekuce je podstatně mladým způsobem, protože byl zaveden také až od 1. 1. 2013 zákonem č. 396/2012 Sb. *Tímto způsobem jsou postihovány užitky či plody¹¹¹ plynoucí z nemovité věci nebo spoluvlastnického podílu k nemovitosti. Přichází tedy do úvahy tam, kde pro vymožení pohledávky oprávněného není nezbytné přikročit přímo k jejich prodeji a k uspokojení oprávněného postačí postihnout výtěžky z jejich provozu.*¹¹² V praxi není nijak zvlášť používaný a využívá se spíše výjimečně.

Exekuce správou nemovitých věcí je upravena v § 320b až 320j OSŘ. Exekuční řád obsahuje pouze jedno ustanovení o této exekuci (§ 65a EŘ), které odkazuje na občanský soudní řád. Další relevantní ustanovení exekučního řádu jsou § 49 odst. 1 písm. f), § 58 a § 59. Exekuční příkaz musí obsahovat identifikaci nemovité věci, která má být prodána nebo postižena správou, včetně spoluvlastnického podílu, pokud je to relevantní. Soudní exekutor zakáže

¹¹⁰ ŠTIKA, Martin. *Exekuce v praxi*. Plzeň 2021. s. 247.

¹¹¹ Může se jednat např. o nájemné nebo pachtovné.

¹¹² ZAHRADNÍKOVÁ, R. a kol. *Civilní právo procesní*. 3 vyd. Plzeň 2018. s. 422-423.

povinnému převést nebo zatížit nemovitou věc, přijímat z ní užitky a nařídí, aby poskytl potřebné informace a umožnil nahlížení do relevantní dokumentace. Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému, dalším účastníkům řízení, manželu povinného a příslušnému katastrálnímu úřadu.¹¹³

Soudní exekutor provádí správu nemovité věci, přičemž může jednotlivé úkony delegovat vykonavateli nebo jinému pracovníkovi na základě pověření. V případě potřeby může exekutor ustanovit správce.¹¹⁴ Jeho úkolem je zajistit řádné hospodářské využití nemovitosti. To zahrnuje například nařízení převedení plodů a užitků na určený účet a zakázání jejich použití povinnému.¹¹⁵ Podle zákona exekutor pravidelně odevzdává příjmy z nemovitosti oprávněnému každé 3 měsíce. Správa nemovité věci nebrání vedlejšímu prodeji nemovitosti v dražbě, pokud probíhá. Končí až dnem právní moci usnesení o příklepu a zaplacením nejvyššího podání nebo rozhodnutí o předražku. To neplatí, pokud se jedná o exekuci příkázáním jiné peněžité pohledávky, kdy správa nemovité věci brání tomuto způsobu provedení exekuce.

3.6 Exekuce pozastavením řídičského oprávnění

*Odnětí řídičského oprávnění má specifické postavení v rámci dříve popisovaných způsobu provedení exekuce. Nejde o realizační způsob, ale ani zajišťovací způsob. Jeho podstatou je donucení, aby na základě odnětí řídičského oprávnění povinný vymáhanou povinnost v co nejkratší době splnil.*¹¹⁶ Tento způsob byl také do exekučního řádu zaveden teprve nedávno, a to novelou č. 396/2012 Sb. Lze ho využít jen pro exekuci vedenou soudním exekutorem, výkon rozhodnutí tento způsob nezná.

Exekuční příkaz na pozastavení řídičského oprávnění povinného je možné vydat podle § 71a exekučního řádu, pokud je vymáhán nedoplatek výživného na nezletilé dítě nebo na zletilé dítě do 26 let, studujícího na své budoucí povolání.¹¹⁷ Soudní exekutor nejprve ověří držitelství řídičského oprávnění a v exekučním příkazu specifikuje sériové číslo řídičského průkazu povinného. Příkaz se doručuje

¹¹³ § 320e zák. č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád*.

¹¹⁴ § 320f odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád*.

¹¹⁵ § 320f odst. 3 zák. č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád*.

¹¹⁶ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání*. Praha 2016. s.291.

¹¹⁷ Tato druhá podmínka byla do exekučního řádu přidána novelou, a to zákonem č. 298/2017 Sb., s účinností od 4. října 2017. Před tímto datem bylo možné pozastavit řídičské oprávnění v exekuci pouze v situaci, kdy dlužník dlužil výživné na nezletilé dítě.

oprávněnému, povinnému a orgánu spravujícímu registr řidičů, přičemž povinnému je doručen až po dalších účastnících řízení. Den doručení příkazu se stává dnem pozastavení řídičského oprávnění povinného, kdy nesmí řídit žádná vozidla. Příkaz je povinnému doručen do vlastních rukou. Příkaz lze zrušit, pokud jsou splněny zákonné podmínky, například pokud povinný využívá řídičského oprávnění k nezbytným potřebám svých a rodiny. Orgán spravující registr řidičů je informován o zrušení exekučního příkazu.

3.7 Exekuce vyklizením

Jedná se o jeden z nejběžnějších způsobů provedení exekuce na nepeněžní plnění. Průběh této exekuce spočívá v tom, že soudní exekutor vydá exekuční příkaz k vyklizení, ve kterém určí nemovitou věc, stavbu, byt nebo místnost, která musí být vyklizena podle exekučního titulu. *Rozsah vyklizení musí být stanoven již v exekučním titulu a oprávněný má povinnost jej uvést do exekučního návrhu.*¹¹⁸ Tento způsob provedení exekuce je upraven v občanském soudním řádu, konkrétně v ustanoveních § 340 až 344. Exekuční řád neobsahuje specifické ustanovení týkající se provedení exekuce vyklizením.

Před samotným provedením exekuce musí soudní exekutor povinnému doručit nejméně 15 dnů předem vyrozumění o vyklizení, zároveň ho zašle i oprávněnému a příslušnému orgánu obce. Vyklizení podle § 341 OSŘ zahrnuje odstranění veškerých věcí patřících povinnému a jeho domácnosti. Povinný a všichni legálně přítomní jsou vyzváni k opuštění místa. Movité věci k vyklizení jsou předány povinnému nebo jeho dospělým členům domácnosti. Pokud nikdo není k dispozici nebo jsou věci odmítnuty, uloží se u vhodného schovatele na náklady povinného a po 6 měsících může dojít k jejich prodeji. Bezpečné věci se zdokumentují a nařídí se jejich zničení.

Zákon č. 296/2017 Sb. do občanského soudního řádu zavedl institut vyklizení s náhradou. Při tomto postupu je vyklizení provedeno pouze tehdy, pokud povinný prokáže, že má zajištěn typ náhrady stanovený v rozhodnutí exekučního titulu. Tuto náhradu musí zajistit oprávněný. Pokud je povinnému přiděleno náhradní bydlení, vyklizení probíhá tak, že odstraněné věci jsou přestěhovány do tohoto bydlení. Klíče jsou předány povinnému nebo jeho dospělým členům

¹¹⁸ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání.* Praha 2016. s.295.

domácnosti, pokud existují, a pokud ne, jsou uloženy u soudu nebo místního úřadu a povinný je o tom informován. Povinný, oprávněný a místní úřad obce, kde má vyklizení proběhnout, jsou informováni minimálně 15 dní předem.¹¹⁹

3.8 Exekuce odebráním věci

Dalším způsobem provedení exekuce na nepeněžitá plnění je odebrání věci, což upravuje § 345 až 347 občanského soudního řádu, používá se však pouze u věcí movitých. Podle § 345 odst. 1 OSŘ po vydání exekučního titulu soudní exekutor uloží povinnému, aby oprávněnému vydal nebo dodal věc spolu se vším, co k ní patří. *Vyhláška č. 37/1992 Sb. stanoví zvláštní povinnost v případě odebrání motorového vozidla, když v ustanovení § 67 odst. 2 uvádí, je-li předmětem výkonu rozhodnutí motorové vozidlo, vyzve soudní exekutor příslušný dopravní inspektorát, u něhož je toto motorové vozidlo zapsáno v evidenci.*¹²⁰

Exekuční příkaz se doručuje oprávněnému a povinnému při odebrání věci. Pokud oprávněný nebo jeho zástupce nejsou přítomni, odebrání věci se neprovádí. Pokud je to nutné pro účely exekuce, může ten, kdo provádí exekuci, provést osobní prohlídku povinného, jeho bytu a dalších prostor, kde se pravděpodobně nachází vyžadovaná věc. Může získat přístup do bytu nebo jiných místností povinného a nechat je prohledat.¹²¹ Pokud je vyžadovaná věc v držení jiné osoby než povinného, exekutor vyzve tuto osobu, aby věc předala oprávněnému subjektu. Pokud k dobrovolnému předání nedojde, použijí se vhodná ustanovení o výkonu rozhodnutí prostřednictvím přikázání pohledávky. Pokud není možné odebrat konkrétní věc, může exekutor zajistit jinou věc stejného druhu a kvality jiným způsobem, na náklady a riziko povinného subjektu.

3.9 Exekuce rozdělením společné věci

Výkon rozhodnutí (exekuce) rozdělením společné věci je legislativní zkratkou, po níž zákonodárce upravuje dva způsoby, a to prodej společné věci a reálné rozdělení věci. U obou je společné, že vedou k zániku spoluvlastnictví k věci. Pojem „rozdělení“ ve smyslu § 348 OSŘ je třeba chápat jako rozvržení

¹¹⁹ § 343 a § 344 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

¹²⁰ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání.* Praha 2016. s.298.

¹²¹ § 345 odst. 2, 3 a 4 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

výtěžku z prodeje společné věci mezi dosavadní spoluvlastníky. Rozdělením věci podle § 349 OSŘ se rozumí skutečné (reálné) rozdělení věci.¹²²

Spoluvlastníci mají v rámci rozdělení výtěžku prodeje postavení oprávněných osob. Výše jejich pohledávek se určí podle jejich podílů na společném majetku. Pokud exekuční titul stanoví, že společný majetek má být rozdělen jiným způsobem než prodejem, exekutor vydá exekuční příkaz určující, jak bude exekuce provedena. Je-li to potřeba, k provedení exekuce se může přizvat vhodná osoba, v ideálním případě zástupce orgánu obce.¹²³ Nepodaří-li se společnou movitou nebo nemovitou věc prodat, řízení se zastaví (§348 odst. 3 OSŘ).

3.10 Exekuce provedením prací a výkonů

Provedení prací a výkonů je po vyklizení druhým nejčastějším způsobem exekuce na nepeněžitě plnění. Právní úprava je obsažena v ustanoveních § 350 až 351a občanského soudního řádu a dále v ustanovení § 72 exekučního řádu. Rozlišuje dva způsoby, a to provedení prací a výkonu plnění, které je zastupitelné (§ 350 OSŘ), a provedení prací a výkonu plnění, které je nezastupitelné (§ 351 OSŘ).¹²⁴

U zastupitelného plnění exekuční titul nařizuje práci, kterou může vykonat i jiná osoba než povinný. Jestliže povinný nesplní tuto povinnost sám, exekutor ji může provést buď sám nebo prostřednictvím jiné osoby, na náklady povinného. Typicky se to týká například odstranění stavby. U nezastupitelného plnění, kdy povinný musí splnit povinnost sám, exekutor mu za porušení této povinnosti uloží pokutu až do výše 100 000,00 Kč. Pokud povinný stále neposlechne, mohou být uloženy další pokuty, dokud není exekuce ukončena nebo povinnost není splněna. Tyto pokuty jdou do státní pokladny a jsou vymáhány soudním exekutorem.

¹²² ŠÍNOVÁ, Renáta a KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid. *Civilní proces*. Praha 2015. s. 137.

¹²³ § 348 a § 349 zák. č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád*.

¹²⁴ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání*. Praha 2016. s.301.

4 Souběh exekucí dle exekučního řádu a zákona č. 119/2001 Sb.

4.1 Obecně k souběhu (střetu) exekucí

Souběh exekucí nastává, když více oprávněných (věřitelů) se snaží vymáhat své pohledávky proti stejnému povinnému (dlužníkovi) současně. To znamená, že existuje více vymáhacích (exekučních) řízení probíhajících proti jednomu povinnému zároveň. Souběh exekucí nastává, když povinný není schopen nebo ochoten splatit své pohledávky vůči více oprávněným a ti se z důvodu neplacení ze strany povinného obrátí na soudní exekutory nebo jiné orgány pro vymáhání svých pohledávek.

V dnešní době je běžné, že jedna osoba má více exekucí probíhajících na základě různých titulů a v různých exekučních řízeních. To potvrzují statistiky Exekutorské komory ČR. Například v roce 2023 dosáhl celkový počet exekucí na fyzické osoby v České republice 4 059 035, což zahrnuje i latentní exekuce. To představuje nárůst o 29 755 exekucí ve srovnání s rokem 2022, kdy bylo 4 029 280 exekucí. Tento trend nárůstu se však liší od předchozího poklesu exekucí v minulých letech. Podíl exekucí na jednoho povinného stoupá, přestože celkový počet povinných fyzických osob postupně klesá. To znamená, že na jednoho povinného připadá 2 a více exekucí, přičemž průměrný počet exekucí na jednoho povinného dosáhl v roce 2023 čísla 6,28. Věkový průměr osob postižených exekucemi je převážně střední, tedy mezi 40 a 50 lety.¹²⁵ Tato problematika je tedy v současné době velmi aktuální a stále více a více běžnou.

Hlavní právní úpravou, která upravuje postup při souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí (exekucí) je zákon č. 119/2001 Sb., dále jen zkráceně jako „SouVR“ nebo „ZSVR“, který nabyl účinnosti 1. května 2001 a byl přijat souběžně s exekučním řádem, a to z důvodu, že zákonodárce předpokládal, že v rámci různých exekučních řízení bude velmi často docházet k postihu stejné osoby povinného a jeho majetku, což by vedlo k neefektivnímu, nesystematickému a příliš nákladnému vymáhání pohledávek, k čemuž díky tomuto zákon v praxi nedochází a vymáhání pohledávek v rámci různých exekucí má přesně stanovená pravidla, podle kterých vymáhající osoby nebo orgány postupují. Do doby nabytí účinnosti

¹²⁵ Všechny statistiky zpracované Exekutorskou komorou ČR jsou dostupné z <https://statistiky.ekcr.info/statistiky>, konkrétně ve statistických listech I, II a IV.

tohoto zákona byly případné střety řešeny výhradně v rámci soudního výkonu rozhodnutí a daňové exekuce, a to prostřednictvím ustanovení obsažených v občanském soudním řádu.

Předmětem tohoto zákona je tedy řešení střetů při exekucích nařízených souběžně (nikoliv v témže okamžiku nařízených, ale vedených) vůči témuž majetku a prováděných různými orgány podle různých procesních předpisů.¹²⁶

Nicméně i samotný zákon SouVR uvádí přesnou definici toho, co je předmětem jeho úpravy. Ta je obsažena hned v prvním paragrafu a zní takto: *Tento zákon upravuje postup soudů, soudních exekutorů, správců daně a orgánů veřejné správy při provádění exekucí v případě, jsou-li exekucemi nařízenými soudem, správcem daně nebo orgánem veřejné správy nebo zahájenými u soudního exekutora souběžně postiženy tytéž věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty.¹²⁷* Je třeba ovšem k této definici dodat, že se vztahuje pouze na souběh při vymáhání peněžitých plnění, nepeněžité plnění není předmětem této úpravy.

Zákon byl do dnešního dne třikrát novelizován, kdy nejvýznamnější novelou byla ta poslední, provedená zákonem č. 396/2012 Sb., která do výše uvedeného ustanovení § 1 upravila samotný předmět úpravy, který byl kvůli usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 7. 2004, sp. zn. 20 Cdo 331/2004¹²⁸ neúplný či nepřesný, a to v souvislosti s právní úpravou, která v té době již byla dlouhodobě účinná. Konkrétně se to týkalo soudních exekutorů, kdy tato novela přizpůsobila formulaci ustanovení § 1 SouVR tak, že tím mělo být zdůrazněno, že se toto ustanovení vztahuje i na exekuce, které jsou iniciovány u soudních exekutorů, aniž bychom zahrnovali výkon rozhodnutí a soudní exekuce jako celek.

V rámci souběhu je třeba si i vyjasnit pojmy, které tento zákon SouVR používá, jelikož např. že daňová a správní exekuce používá k pojmenování oprávněného a povinného¹²⁹ jiné označení. Toto upravuje ustanovení § 2 zákona

¹²⁶ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1169.

¹²⁷ § 1 zák. č. 119/2001 Sb. *kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí*.

¹²⁸ *Předmětem úpravy obsažené v zákoně č. 119/2001 Sb. není postup soudů v případech souběhu výkonu rozhodnutí (podle občanského soudního řádu), nařízeného i prováděného soudem, s exekucí (podle exekučního řádu), nařízenou soudem a prováděnou soudním exekutorem*.

¹²⁹ Např. podle správního řádu se jako oprávněný označuje jako exekuční správní orgán anebo podle daňového řádu se povinný označuje jako dlužník daně.

SouVR, který také zároveň definicí pojmu exekuce stanovuje okruhy řízení, jichž se zákon týká nebo konkretizuje kdo je správcem daně a okamžik, kdy dochází k nařízení exekuce. Obecně lze říci, že *střety při postupu řeší tato norma ve vztahu ke všem orgánům, které jsou příslušné podle nich při vymáhání postupovat. Z hlediska orgánů pak jde o střety v exekučních řízeních mezi soudními exekutory, soudy, finančními úřady, ale i úřady celními, zdravotními pojišťovnami, správami sociálního zabezpečení, obcemi a městy a dalšími orgány, které postupují při vynucení splnění povinnosti podle správního či daňového řádu. A zejména v případě soudních exekutorů tato norma velmi efektivně řeší střety mezi sebou v rámci jejich řízeních navzájem.*¹³⁰

Zároveň když se podíváme na druhý konec tohoto zákona, tak v ustanovení § 17 dále zákon uvádí kdo jsou účastníci řízení, které se dostali do střetu. Jedná se tedy o oprávněné ze všech exekucí, jimiž jsou postiženy tytéž věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty povinného a samozřejmě i povinný. Ovšem postavení účastníka zákon přisuzuje i plátcí mzdy, peněžnímu ústavu nebo jinému poddlužníkovi, ale jen pokud jsou v řízení dotčena a zároveň je rozhodováno o jejich právech a povinnostech. *Ale tato úprava se uplatní jen potud, není-li okruh definován u konkrétního řízení jednotlivě jinak.*¹³¹

Na závěr je třeba zmínit, že úprava obsažená v zákone SouVR se aplikuje pouze v případech střetu řízení vymáhacích pohledávky oprávněných. V případě postupu v rámci jednotlivých exekucí se z logiky věci použijí jednotlivé právní úpravy pro konkrétní vymáhací řízení. A v případě, že v některém z exekučních předpisů nebo v zákoně SouVR bude chybět určitá právní úprava, tak k eliminaci této absence se podpůrně použije občanský soudní řád, což vychází z ustanovení § 21 zákona SouVR.

4.2 Souběh při srážkách ze mzdy a jiných příjmů

Jedním z asi nejčastějších souběhů exekucí je při srážkách ze mzdy a jiných příjmů, jelikož tento způsob vymáhání se používá u všech výše zmíněných druhů exekucí. Tento souběh je uveden v ustanoveních § 3 až 7 zákona SouVR. V zásadě toto ustanovení nám říká, že se pohledávky oprávněných uspokojují podle pořadí.

¹³⁰ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1172.

¹³¹ MOLÁK, Stanislav a kol. pozn. 130. s. 1212.

To se podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona SouVR řídí dnem kdy bylo plátcí mzdy doručeno usnesení soudu o nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy nebo exekuční příkaz k provedení srážek ze mzdy vydaný soudním exekutorem, správcem daně nebo orgánem veřejné správy. Nastane-li situace, že exekuční příkazy nebo usnesení soudu o nařízení výkonu rozhodnutí budou doručeny v týž den, platí obecně, že nestačí-li částka na ně připadající k jejich plnému uspokojení, uhradí se poměrně.¹³²

Podobnou úpravu o pořadí pohledávek také obsahuje OSŘ v ustanovení § 280 odst. 1, 2 a 3 a tím pádem lze i toto ustanovení subsidiárně použít jako obecnou úpravu např. při souběhu výkonu rozhodnutí nebo soudní exekuce. Zároveň i toto pravidlo se obdobně použije při souběhu exekucí postihujících jiný příjem povinného, jde-li o příjem, který podléhá exekucí srážkami ze mzdy podle ustanovení § 299 OSŘ, což vychází z ustanovení § 7 odst. 1 zákona SouVR.

Plátce mzdy pak podle okamžiku doručení sestaví pohledávky do pořadí, v nichž se budou uspokojovat. Ovšem z důvodu použití právě subsidiární právní úpravy použité v občanském soudní řádě, je třeba toto pořadí zohlednit i o druhy uspokojovaných pohledávek. Ty se dělí na pohledávky běžné, přednostní a pohledávky na dlužné běžné výživné což vychází z ustanovení § 279 odst. 2 OSŘ. Postup, kterým se poté jednotlivé druhy pohledávek uspokojují a z jaké výše mzdy upravuje již výše zmíněné ustanovení § 280 OSŘ.

Důležité je také spravedlivé určení výše srážek a jejího rozvrhu mezi oprávněné. Tomuto dává ochranu soud, který na základě podané žádosti, kterou podal plátce mzdy, oprávněný nebo povinný, rozhodne usnesením právě o tom, jaká výše částky bude v příslušném období povinnému ze mzdy sražena a kolik bude z této částky rozvrženo mezi oprávněné v rámci souběhu exekucí. Samotný plátce mzdy pak má tuhle možnost i díky ustanovení § 288 OSŘ, kdy může požádat soud o určená výše srážky či způsobu jejího rozvržení mezi oprávněné má-li o tomto pochybnosti.

¹³² WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. I. vydání.* Praha 2016. s.145.

To uvádí i ve své publikaci Wolfová a Štika: *V rámci srážek ze mzdy musíme dále jako kritérium pořadí zohledňovat ustanovení § 279 odst. 2 OSŘ, které specifikuje přednostní pohledávky.*¹³³

Požádat o rozvržení ovšem nemůže soudní exekutor, ani jiný orgán, který vede výkon rozhodnutí nebo exekuci, která je ve střetu. *To je bohužel komplikace, protože nejčastěji je to právě soudní exekutor, který odhalí, nebo se alespoň domnívá, že odhalil, že jsou srážky prováděny a rozdělovány plátcem mzdy nesprávně. V takovém případě nezbyvá než vyzvat oprávněného, aby takový návrh podal. De lege ferenda by bylo rozumné kompetenci k podání návrhu rozšířit i na orgány provádějící exekuci.*¹³⁴

V případě, že soud nerozhodne o výši srážek a jejího rozvrhu, může plátec mzdy, podle ustanovení § 4 odst. 2 zákona SouVR ve srovnání s ustanovením § 291 odst. 1 OSŘ, tuto částku poslat soudu a ten ji sám rozvrhne mezi jednotlivé oprávněné subjekty.

Posledním specifíkem v rámci souběžně probíhajících exekučních řízení v rámci srážek ze mzdy se týká vícero plátců mzdy a správného určení výše srážené částky a jejího rozvrhu. Toto opět provádí soud, což je upraveno v ustanovení § 5 odst. 1 a 2 zákona SouVR. *Jestliže povinný pobírá mzdu současně od více plátců, pro účely exekucí prováděných srážkami ze mzdy se tyto jeho příjmy sčítají. V důsledku toho mu základní nezabavitelná částka (srov. dle ustanovení § 278 odst. 1 OSŘ a nařízení vlády č. 595/2006 Sb.) může být ponechána jen jednou.*¹³⁵ Ovšem v praxi vícero plátců mzdy nepostupují koordinovaně a dochází k situacím, kdy není jasné, kdo má započítávat základní nezabavitelnou částku ze mzdy nebo v jaké výši jí budou konkrétní plátcí započítávat. Proto zákon k ujasnění této situace upravuje postup, který má toto vyřešit, a to v ustanovení § 5 odst. 1 zákona SouVR. K rozhodnutí je opět zmocněn výhradně jen soud jako rozvrhnutí výši srážek a v jaké výši. Návrh také může opět podat pouze plátec mzdy (plátcí mzdy), oprávněný (oprávnění) a povinný.

¹³³ Poznámka autorů z publikace WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 1. vydání.* Praha 2016. s.145.

¹³⁴ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář.* Praha 2023. s. 1175.

¹³⁵ LAVICKÝ, Petr a kol. *Civilní proces. Praktický komentář.* Praha 2015. s. 486.

*Není-li jeden z příjmu extrémně nízký, pak se nejčastěji volí varianta, že se nezabavitelná částka započítává v případě dvou plátců u každého z poloviny. Případně se volí započítávat základní částku u plátce mzdy a plátci jiného příjmu (důchodu, renty, výsluhy) uložit nezapočítávat ničeho, toto řešení však může být pro povinného poněkud demotivační a vede k tomu, že u plátce příjmu zabavitelného bez omezení ukončí pracovněprávní vztah. Rozhodnutí je stantibutivní povahy, tj. dojde-li ke změně výše příjmů, zejména poklesu pod základní částku, pak vydá soud nové rozhodnutí.*¹³⁶

Príslušnost soudů, které jsou oprávněni rozhodovat o výši srážek a jejího rozvrhu a o provádění srážek v případě vícero plátců mzdy, jak jsem uvedl v předchozích odstavcích, se určuje podle ustanovení § 6 zákona SouVR, který přímo uvádí, že k řízení a rozhodnutí podle § 4 a 5 je příslušný okresní soud povinného, což znamená že se bude jednat o soud, podle aktuálního místa trvalého pobytu, který povinný má nebo podle místa kde se zdržuje (ve srov. s ustanovením § 85 odst. 1 OSŘ). Vzhledem k tomu, že v případě místní příslušnosti exekučního soudu podle ustanovení § 45 odst. 2 exekučního řádu platí jiná pravidla, než pro určení místně příslušného soudu povinného, nemusí být ani v případech provádění souběžných srážek ze mzdy na základě dvou či více exekucí příslušným soudem vždy exekuční soud podle výše uvedeného ustanovení § 6.¹³⁷

4.3 Souběh při přikázání pohledávky

Zákon zvolil ohledně střetu exekucí přikázáním pohledávky poněkud netypickou strukturu úpravy, která však koresponduje úpravě v občanském soudní řádu. V ustanovení § 8 odst. 1 zákona SouVR¹³⁸ se řeší střet specifického druhu přikázaných pohledávek, a to pohledávek z účtu u peněžitého ústavu. A teprve v následujících ustanoveních řeší pohledávky obecně, a to ještě formou zákonného odkazu. Obecná úprava tak vychází přiměřeně z úpravy zvláštní, a nikoliv naopak,

¹³⁶ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1177.

¹³⁷ LAVICKÝ, Petr a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha 2015. s. 488.

¹³⁸ Toto ustanovení bylo novelizováno zákonem č. 38/2021 Sb. s účinností ke dni 1. 7. 2021, na základě, které byla přidána druhá věta, která obsahuje odkazující ustanovení občanského soudního řádu a podle JUDr. Štíky (MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1181) k tomuto doplnění došlo zřejmě proto, aby nevznikla pochybnost, že peněžní ústav má při souběžném postihu pohledávky z účtu postupovat kompletně podle postupů uvedených právě v OSŘ.

jak by se čekalo.¹³⁹ Jak bylo v předchozí větě uvedeno, postup, kterým se při tomto souběhu uplatňuje, je uvedený v ustanoveních § 8 až 10 zákona SouVR. Tyto ustanovení jsou prakticky shodná, jako ustanovení § 309 a § 316 odst. 2 a 3 OSŘ.

Tak jako v případě souběhu srážek ze mzdy a jiných příjmů se pořadí pohledávek (srov. podkapitola 5.2, odstavec 1) určuje podle dne, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení soudu o nařízení výkonu rozhodnutí nebo exekuční příkaz soudního exekutora, správce daně nebo orgánu veřejné správy. Zároveň bylo-li peněžnímu ústavu doručeno v jeden den, *mají pohledávky stejné pořadí a uspokojují se poměrně, tj. v poměru dle své výše, nikoliv paritně.*¹⁴⁰

I v zde zákon umožňuje peněžnímu ústavu odevzdat sráženou částku soudu, který ji rozvrhne a vyplatí mezi jednotlivé oprávněné, což vychází z ustanovení § 9 odst. 1 zákona SouVR. Není ovšem známo, že by se tento postup v praxi využíval a pokud ano, tak snad velmi ojediněle v situaci, kdy by zde byly pochybnosti či spory ohledně času doručení rozhodnutí o postihu peněžnímu ústavu nebo o oprávněnosti a rozsahu postihu, výši či existenci některé z pohledávek. Vhodnou situací k tomuto postupu by mohlo být např. když je peněžitému ústavu doručen exekuční příkaz, o němž má peněžní ústav pochybnosti, nezbyvá nic jiného, než aby o tom rozhodl soud. Na rozdíl od předchozích ustanovení § 4 a 5 zde zákon neuvádí, že by se řízení zahajovalo a probíhalo na základě podání návrhu. Peněžní ústav tak tedy jen odevzdá peněžní prostředky soudu s jednoduchým přípisem a ten provede rozvrh částek. *Stejně tak oprávněný pouze žádá soud, aby nařídil peněžnímu ústavu odevzdat prostředky soudu, nikoliv že by navrhoval provedení rozvrhu.*¹⁴¹

Pravomoc k rozhodování o rozvrhu a výplatě částek oprávněným má opět obecný soud povinného (srov. podkapitola 5.4, poslední odstavec), což vychází i z ustanovení § 9 odst. 1 zákona SouVR (srov. § 6 zákona SouVR.). *Je na místě zdůraznit, že odvolání proti usnesení podle odstavce 1 není oprávněn peněžní ústav.*¹⁴²

¹³⁹ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1181.

¹⁴⁰ MOLÁK, Stanislav a kol. pozn. 139. s. 1181.

¹⁴¹ MOLÁK, Stanislav a kol. pozn. 139. s. 1182.

¹⁴² LAVICKÝ, Petr a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha 2015. s. 491.

V případě, kdy dochází k souběhu způsobů provedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu u peněžitého ústavu se zajišťovacím právem. I v rámci tohoto souběhu je zákonem, v ustanovení § 309a OSŘ stanovený princip pořadí, které se řídí dnem vzniku zástavního práva podle § 1309 a násl OZ (dnem účinnosti zástavní smlouvy podle § 1335 odst. 2 OZ), zástavního práva zřízené rozhodnutím správce daně podle § 170 daňového řádu (dnem doručení rozhodnutí o zřízení zástavního práva podle odst. 4 tohoto ustanovení) a zajišťovacího převodu pohledávky podle § 2040 OZ (zpravidla dnem uzavřením smlouvy podle § 1759 OZ). Pokud zajišťovací právo vzniklo před doručením exekučního příkazu peněžnímu ústavu soudním exekutorem, má přednost v uspokojení. Pokud oba instituty mají stejné priority, tedy vznikly ve stejný den a nedotčené prostředky na účtu nepostačují k úplnému uspokojení pohledávky, platí pravidlo poměrného uspokojení. Rozhodující je pak výše pohledávky s příslušenstvím.¹⁴³

U příkázání jiné peněžité pohledávky zákon SouVR uvádí v ustanovení § 10, že se předchozí ustanovení § 8 a 9 použijí obdobně jako u souběhu příkázáním pohledávky z účtu u peněžitého ústavu. V oblasti souběhu se zajišťovacím právem a s exekucí příkázáním jiné peněžité pohledávky je postup také obdobný, jako u příkázání pohledávky z účtu u peněžitého ústavu, ale zde se postupuje podle ustanovení § 314c OSŘ.

Dlužno podotknout, že rozmanitá paleta pohledávek, a ještě širší varieta všemožných majetkových práv, které mohou být předmětem exekučního postihu, nepochybně může přinést při souběžném postihu naprosto nečekané a komplikované střety, které v žádném případě nepůjde vyřešit aplikací legislativního odkazu na přiměřené použití úpravy postihu pohledávky z účtu. Například zcela neprobádanou je oblast souběžného postihu práv průmyslového vlastnictví dle § 63 a § 64 exekučního řádu. Ovšem jedná se o velmi málo užívanými způsoby provedení exekuce ve srovnání s jinými, že zákonodárce zjevně necítil potřebu přemýšlet nad střety, které při souběžném postihu majetkových hodnot mohou vzniknout.¹⁴⁴

¹⁴³ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 2. vydání.* Praha 2022. s.192.

¹⁴⁴ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář.* Praha 2023. s. 1183.

4.4 Souběh při prodeji movitých věcí

Dalším z možných střetů jsou souběhy exekucí prodejem stejné movité věci, jehož pravidla jsou upraveny v ustanoveních § 11 až 13 zákona SouVR. Konkrétně ustanovení § 11 odst. 1 zákona SouVR říká, že v případě souběhu exekucí prodejem stejné movité věci povinného, se provede ta exekuce, v níž byl první sepsán soupis movitého majetku. Ostatní exekuce se v důsledku pořadí a zahájení první exekuce prodejem movité věci dnem právní moci přeruší. Obecně ovšem v rámci exekucí platí, že jí lze přerušit jen stanoví-li tak zákon, což je upraveno v ustanovení § 35 odst. 5 exekučního řádu. Tímto zvláštní zákonem je právě zákon SouVR, který stanoví výjimku pro případ střetu exekucí prodejem movitých věcí. Podle komentáře k zákonu SouVR *přerušeni vždy nastává k okamžiku právní moci přerušovaného rozhodnutí o nařízení exekuce, která se střetla s již nařízenou exekucí s lepším pořadím.*¹⁴⁵

Ovšem je třeba zmínit důležitou poznámku v tomto případě, a to tu, že k přerušení exekuce dochází jen ohledně konkrétní věci, která je předmětem souběžných exekucí. Proto také oním okamžikem střetu není nařízení prodeje v rámci dražebního jednání, ale okamžik provedení soupisu, který se provádí podle ustanovení § 326 a násl. OSŘ. *To je velmi vhodné, neboť je to v souladu se zásadou OSŘ, že prodej věci se realizuje v tom řízení, v němž došlo k sepsání věci nejdříve.*¹⁴⁶ *Právě v této exekuci orgán, který jí provádí, pokračuje, tj. přistoupí k úkonům směřujícím ke zpeněžení sepsané věci a uspokojení pohledávky, pro kterou byla exekuce nařízena (srov. 328 a násl. OSŘ).*¹⁴⁷ V praxi je však velmi nepravděpodobné, že by vznikly nějaké pochybnosti ohledně soupisu, a zřídka se stane, že by dva soupisy byly provedeny v též den. Navíc je velmi málo pravděpodobné, že by dva soupisy na místě probíhaly přesně v identickém časovém okamžiku.

V případě movitých věcí celkem běžně nastává situace, kdy soupis movitých věcí je proveden v exekuci nařízené podstatně později a tato pozdější exekuce získá prvním soupisem věci první pořadí pro provádění a způsobí přerušování ostatních řízení, pakliže v nich také později dojde k soupisu téže movité věci.

¹⁴⁵ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1184.

¹⁴⁶ MOLÁK, Stanislav a kol., pozn. 145. s. 1185.

¹⁴⁷ LAVICKÝ, Petr a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha 2015. s. 492.

Zajímavé je, že dle dikce zákona se tyto exekuce s pozdějším datem soupisu stanou přerušeny zpětně už k okamžiku své právní moci nařízení exekuce prodejem movitých věcí. Ovšem v praxi stačí tedy respektovat jako klíčový datum soupisu, skutečnost, že dle dikce zákona došlo k přerušeni, zpětně to nijak neovlivní úkony v řízení dříve učiněné a praktický dopad této situace bude ve výsledku takřka nulový.¹⁴⁸

Pokračování v přerušené exekuci je dále upraveno v odstavci 2 předmětného ustanovení § 11. Konkrétně tato úprava *definuje, kdy odpadá přerušeni exekuce vyvolané souběžným soupisem věci již dříve sepsané v jiném vymáhacím řízením, a která z přerušených exekucí se provede.*¹⁴⁹ Zároveň zákon uvádí dvě podmínky, z kterých musí být alespoň jedna splněna, aby mohlo být pokračováno v přerušené exekuci. *První z nich předpokládá, že exekuce, ve které byla movitá věc sepsána dříve, byla pravomocně skončena, aniž by věc postižená též přerušenu exekucí byla prodána či jinak použita k uspokojení pohledávky oprávněného z této exekuce (srov. § 330 odst. 4 OSŘ). Druhá z těchto podmínek je splněna, jestliže byla postižená věc předtím, než byla exekuce, ve které byla dříve pojata do soupisu, pravomocně skončena, z této exekuce vyloučena, ať už podle § 267 OSŘ, nebo podle § 321 či 322 OSŘ. Jestliže tedy bylo přerušeno více exekucí, pokračuje se při splnění těchto podmínek v té z nich, v níž byla věc sepsána dříve.*¹⁵⁰

To je ovšem poměrně nedokonalá a nedůsledná formulace, protože exekuce i výkony rozhodnutí končí pravomocným rozhodnutím je potud, pokud jsou z nějakého důvodu zastaveny, jinak tradičně končí bezformálně vymožením a exekuce zaniká, žádné rozhodnutí o skončení se nevydává. Jen např. v případě úspěšného vymožení exekuce se vydává tzv. oznámení o skončení exekuce podle ustanovení § 46 odst. 8 EŘ, ovšem toto oznámení má jen informativní podobu a nejedná se o rozhodnutí, které by nabylo právní moci, a i bez tohoto je exekuce pravomocně skončena. Stejně účinky jako vyloučení se dosahuje i vyškrtnutím věci ze soupisu podle ustanovení § 68 EŘ, kdy toto už je rozhodnutím a lze hovořit o právní moci toho vyškrtnutí, a proto i vyškrtnutí ze soupisu způsobí odpadnutí přerušeni. Zjednodušeně tedy lze řídit, že jakmile na v řízení sepsanou, avšak

¹⁴⁸ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1186.

¹⁴⁹ MOLÁK, Stanislav a kol., pozn. 148. s. 1185-1186.

¹⁵⁰ LAVICKÝ, Petr a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha 2015. s. 492.

neprodanou věc přestanou působit účinky prvního soupisu, může věc prodat orgán, který ji sepsal v dalším pořadí.¹⁵¹

K tomu v minulosti i vyjádřil i krajský soud v Ústí nad Labem ve svém rozsudku sp. zn. 10 Co 476/2005 ze dne : *Pro řešení souběhu a v důsledku tohoto přerušeni exekuce nebo výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí není rozhodující, zda dříve došlo k nařízení exekuce či výkonu rozhodnutí, nýbrž zda předmětné movité věci byly pojaty dříve do soupisu provedeného podle nařízené exekuce nebo podle nařízeného výkonu rozhodnutí. Z ust. § 11 zákona č. 119/2001 Sb. přitom vyplývá, že je zapotřebí provést soupis movitých věcí i při zjištění, že tyto věci byly již dříve sepsány podle jiné (byť i později nařízené) exekuce, neboť jen v takovém případě by bylo možno pokračovat v prodeji movitých věcí, které byly později pojaty do soupisu, jestliže v exekuci, v níž byla věc (roz. i věci) dříve sepsána, nebyla do jejího pravomocného skončení tato věc prodána a ani jinak použita k uspokojení oprávněného.¹⁵²*

Může opět nastat okamžik, kdy v ten samý den bude stejná věc ve dvou či více exekucích sepsána v ten samý den. V tomto případě stejně tak jako u souběhu srážek ze mzdy či příkázáním pohledávky rozhodne obecný soud povinného, která exekuce se provede dříve a zároveň které se v důsledku tohoto přeruší. V zákoně ale není uvedeno, kdo je oprávněn soudu podat návrh k tomu, aby soud rozhodl. Proto z dikce „rozhodne soud“ lze dovodit, že povinnost soudu rozhodnout je dána *ex officio*, proto není třeba procesního návrhu, postačí podnět.¹⁵³

Soud rozhoduje usnesením, které může být vydáno i vyšším soudním úředníkem nebo justičním čekatelem. Proti tomuto usnesení je možné podat odvolání, a to jak ze strany oprávněných osob v případech, kdy byly exekuce přerušeny, tak i ze strany povinného. Zákon nestanovuje konkrétní postup ani kritéria, podle kterých by měl soud rozhodnout. Z toho plyne, že rozhodnutí bude záviset na individuálních okolnostech daného případu a na soudním posouzení věci.

¹⁵¹ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1186.

¹⁵² Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem 10 Co 476/2005. Dostupný z literatury: MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1187.

¹⁵³ MOLÁK, Stanislav a kol., pozn. 151. s. 1186.

Jak už bylo uvedeno předchozím výkladu může oprávněný z přerušené exekuce přistoupit svoji pohledávku do exekuce, v níž je věc aktivně zpeněžována, jako další oprávněný což vychází z ustanovení § 12 odst. 1 zákona SouVR. Zákon hovoří o „přistoupení“ s tím, že se takový oprávněný stává dalším oprávněným a má díky tomu poměrně široká práva v aktivně prováděném řízení, ale pouze ve vztahu k věcem, které byly sepsány. V praxi se s tímto moc nesetkáme, což je dáno obecnou pasivitou oprávněných, které své snažení o vymožení pohledávky soustředí pouze na podání exekučního návrhu ke zvolenému exekutorovi, ovšem po novele § 66 a násl exekučního řádu od 1. 1. 2022 a i s tím co je napsáno právě v zákoně SouVR v ustanovení § 12, je zřejmé, že *exekutor provádějící nepřerušenu exekuci bude zpeněžovat sepsané věci i pro pohledávku dalšího oprávněného z přerušného řízení. Protože ke střetu dochází jen na konkrétní vícekrát sepsané věci a jen v tomto rozsahu se přistupující oprávněný stává „dalším oprávněným“*, je jasné, že v případě, kdy primární pohledávka bude zpeněžením movité věci uspokojena, tak bude pohledávka „dalšího oprávněného“ uspokojena pouze jen např. z přebytku výtěžku dražby. Ovšem v případě že primární pohledávka bude uspokojena z dražby nebo jinak a pohledávka „dalšího oprávněného“ nikoliv, tak orgán již další dražby souběžně sepsaných věcí neprovede, jelikož už pominuly účinky střetu podle tohoto zákona a ustanovení a pohledávka „dalšího oprávněného“ se bude uspokojovat v rámci té „jeho“ původně přerušené exekuce.¹⁵⁴

*Jestliže je pohledávka dalšího oprávněného zajištěna zástavním právem k prodávané věci, náleží mu podle § 1398 občanského zákoníku z výtěžku zpeněžení této věci přednostní uspokojení před jiným věřitelem, a to i zástavním.*¹⁵⁵ To samé vychází i z ustanovení § 331a OSŘ, aplikovaného i v soudních exekucích podle exekučního řádu, totiž *má-li kdokoliv účinné zadržovací právo, které uplatní nejpozději do dražby, potom bude jeho pohledávka uspokojena přede všemi ostatními věřiteli, aniž by musel vést exekuci. Obdobně též v daňové exekuci dle § 197 a § 229 daňového řádu a dle odkazu § 106 odst. 3 správního řádu v exekuci správní.*¹⁵⁶

¹⁵⁴ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1188.

¹⁵⁵ LAVICKÝ, Petr a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha 2015. s. 495.

¹⁵⁶ MOLÁK, Stanislav a kol., pozn. 154. s. 1189.

Pořadí pohledávek dalšího oprávněného se primárně řídí dnem, kdy byla věc ve prospěch pohledávky sepsána, ale v případě výše zmíněných pohledávek zajištěných zástavním právem nebo zajišťovacím převodem práva se pořadí stanoví podle vzniku těchto práv. Pokud nastane situace, kdy bude stejná věc sepsána v rámci více pohledávek, tak platí pravidlo, že tyto pohledávky se uspokojují ve stejném pořadí a pokud nestačí výtěžek z dražby k úplnému uspokojení všech pohledávek, tak se uspokojí poměrným způsobem. Celý tento postup vychází z ustanovení § 12 odst. 2 zákona SouVR.

Poměrně pikantní bude situace, kdy přistoupivšímu oprávněnému bude svědčit soupis až třeba ve čtvrtém pořadí, ale oprávnění s pořadím soupisu druhý a třetí do řízení nepřistoupili. V takovém případě čistě gramaticky nahlédnuto, uvedeným postupem přihlášený další čtvrtý oprávněný předstihne v uspokojení z výtěžku dražby nepřihlášené další oprávněné č. 2 a 3.¹⁵⁷

V případě hotových peněz nebo např. cenných papírů, které se v dražbě nezpeněžují a podle ustanovení § 333 až 334a OSŘ se zpeněžují jiným způsobem, se při souběhu exekucí těchto hotových peněz nebo věcí obdobně použije postup upravený v ustanoveních, o kterých jsem se zmínil v předchozích odstavcích, tedy § 11 a 12 zákona SouVR.

4.5 Souběh při prodeji nemovitých věcí

Obdobně jako v případě souběhu při prodeji movitých věcí je postup v případě nemovitých věcí velmi podobný, a to v tom, že se provede jen v pořadí první exekuce a další se přeruší. Právní úprava tohoto postupu je obsažena v ustanoveních § 14 až 15a zákona SouVR. Podobnost s předchozím výkladem je i ta, že přerušování vždy nastává v okamžiku, kdy nabude právní moci rozhodnutí, které nařizuje exekuci a které je v rozporu s již dříve nařízenou exekucí.

K použití této právní úpravy v případě souběhu exekucí prodejem nemovitých věcí se také vyjádřil Nejvyšší soud ve svém usnesení sp. zn. 20 Cdo 3121/2011 ze dne 17. července 2012, kdy uvedl: *Postihují-li exekuce, nařízené soudem a prováděné soudními exekutory na základě zákona č. 120/2001 Sb., týž nemovitosti, je třeba od účinnosti zákona č. 286/2009 Sb. (od 1. listopadu 2009),*

¹⁵⁷ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1188.

*posoudit souběh exekucí podle zákona č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí.*¹⁵⁸

Ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud rovněž zdůrazňuje ustanovení § 130 odst. 3 exekučního řádu, kdy na základě interpretace jazyka je možné dovodit, že zákon č. 119/2001 Sb., který upravuje pravidla pro případy současného výkonu rozhodnutí, se má aplikovat nejen v situacích, kdy se prolínají výkony rozhodnutí podle občanského soudního řádu a exekučního řízení dle exekučního řádu, ale i v případech, kdy dochází ke kolizi více exekučních řízení podle exekučního řádu, pokud jsou těmito exekucemi postiženy stejné nemovité věci povinného.

*Exekuce prodejem nemovitých věcí se střetávají na každé konkrétní věci zvlášť, v rámci jednoho exekučního řízení může tedy nastat více dílčích střetů. Pro každou nemovitou věc tak dochází k přerušení exekuce jen ohledně té konkrétní věci, ohledně níž souběžně běží řízení o prodeji s dřívějším pořadím nařízení. Střet tedy nastává okamžikem vydání usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nebo vydáním exekučního příkazu, avšak pořadí se stanoví ke dni vyvolání účinku postihu, tj. ke dni doručení rozhodnutí o postihu katastrálnímu úřadu.*¹⁵⁹ Pro účely zákona SouVR je pořadí nařízení exekuce definováno odlišně, a to tak, že pořadí je časově připínáno k úkonu, kterým došlo k vyvolání účinku postihu, konkrétně tedy ke dni doručení příslušného rozhodnutí o nařízení prodeje příslušnému katastrálnímu úřadu.¹⁶⁰ Z toho tedy vyplývá, že je třeba rozlišovat mezi okamžikem nařízení exekuce¹⁶¹ a pořadím nařízení exekuce, podle dne doručení rozhodnutí na katastrální úřad.

Pokud jde o věci, které nejsou zapsány v katastru nemovitostí, zákon o nich mlčí a neposkytuje žádné konkrétní ustanovení. Nicméně v případě střetu není poskytnut přílišný prostor pro odůvodnění odlišného postupu. Podle komentáře k zákonu SouVR se Štika a ostatní přiklání k tomu, že *má-li být zachována koncepce stanovení pořadí dle zákona, je na místě, aby orgán nařizující exekuci prodejem nemovité věci nezapsané v katastru formálně doručil své rozhodnutí příslušnému katastrálnímu úřadu, tedy tomu, v jímž spravovaném katastrálním*

¹⁵⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2012, sp zn. 20 Cdo 3121/2011 [online].

¹⁵⁹ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1191.

¹⁶⁰ MOLÁK, Stanislav a kol., pozn. 159. s. 1191.

¹⁶¹ Zde se jedná o den vydání příkazu nebo usnesení, které nařizuje prodej nemovitých věcí.

*území se nezapsaná nemovitost nachází, kvůli založení pořadí dle zákona č. 119/2001 Sb.*¹⁶² Je tedy lepší katastru nemovitostí zaslat své rozhodnutí o prodeji nemovité věci nezapsané v katastru, než spoléhat na to, že se pořadí v důsledku souběhu bude řídit podle data doručení nebo vydání usnesení či příkazu povinnému. Stejně tak není možné, aby se v tomto případě vůbec nepoužil zákon SouVR, i když o tomto přímo mlčí a neuvádí nic o nemovitých věcech „nezapsaných v katastru“, ale naopak je dle mého názoru nutné zákon použít k tomu, aby celý postup měl jasně stanovená pravidla a byly jednotlivé pohledávky oprávněných uspokojeny na dnešní dobu formalizovaném řízení, a nikoliv *a contrario* v nějakém zmateném či neorganizovaném procesu, který by způsoboval tzv. „více škody, než užitku“.

Co se týče přerušných exekucí v důsledku provedení v pořadí první exekuce, tak u těch jejich přerušování končí v okamžiku, kdy první exekuce, která postihla předmětnou nemovitou věc nejdříve, pravomocně skončila, aniž by byla tato věc prodána. Samozřejmě za logického předpokladu, že vymáhána pohledávka zcela nezanikla, tedy že stále alespoň částečně existuje a na rozdíl od předchozího výkladu v podkapitole 5.4. se v zde zákon také nezmiňuje o možnosti pokračování v přerušované exekuci v případě, že postižená nemovitá věc byla z prováděné exekuce vyloučena. Petr Lavický a kolektiv v jejich publikaci uvádí názor a považují za zřejmé, že vyloučení nemovitých věcí z prováděné exekuce není důvodem k pokračování v řízení o přerušované exekuci. Nastane-li situace popsaná v první větě odstavce 3 ustanovení § 14 zákona SouVR a je-li přerušných exekucí více, pokračuje se v řízení o té z nich, jež byla nařízena dříve a pro pořadí přerušných exekucí platí kritéria uvedená v odstavci výše zmíněného ustanovení.¹⁶³

Avšak toto obecné pravidlo, které stanoví, že v exekuci pokračuje orgán následující v pořadí postihu, je výjimečně upraveno v konkrétním případě postupu dle ustanovení § 15a zákona SouVR. Toto ustanovení bylo zařazeno do zákona prostřednictvím tzv. velké novely exekučního řádu, č. 396/2012 Sb. Tento krok byl podnícen stížnostmi ohledně postupu exekutorů, kteří v případě postihu nemovité věci prostřednictvím exekučního příkazu v prvním pořadí odkládali prodej nemovité věci dlouhou dobu, například z důvodu preference jiných a méně

¹⁶² MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1192.

¹⁶³ LAVICKÝ, Petr a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha 2015. s. 498.

složitých způsobů provedení exekuce. Tento postup vedl k nespokojenosti dalších oprávněných osob, jejichž exekuce byly přerušeny. Tito oprávnění často uplatňovali vysoké pohledávky, někdy zajištěné zástavním právem, a nemohli prosadit nařízení dražby a následného vyplacení a vymožení své pohledávky v rámci exekuce s primárním pořadím. Byli odkázáni pouze na právo přihlášeného věřitele a museli čekat, až se uplatní pohledávky s vyšším pořadím, nebo mohli podat stížnost na exekutora u exekučního soudu, který mohl exekutora tzv. „popostrčit“ k urychlení uspokojení dalších oprávněných osob a zabránit tak zbytečným průtahům.

Na toto tedy zákonodárce reagoval a dal oprávněnému možnost podat přímo soudnímu exekutorovi výzvu, aby činil úkony směřující k uspokojení jeho pohledávky a pokud tak neučiní po dobu delší než 3 měsíce, může se oprávněný u soudu domáhat, aby byla provedena exekuce, jejíž nařízení navrhl on. Příslušným soudem bude soud, v jehož obvodu se nachází exekucí postižená nemovitost a účastníky řízení jsou kromě oprávněného z přerušené exekuce, který podat soudu návrh, tak dále všichni účastníci řízení o exekuci, která je prováděna, tedy oprávněný nebo další oprávnění, povinný a v případě postihu věci, která je v SJM, tak i manžel povinného. Soud o tomto rozhoduje za pomoci usnesení, proti kterému je přípustné odvolání, které mohou podat všichni účastníci toho řízení, ale i orgán, který prováděl exekuci v prvním pořadí a orgán, který by měl v exekuci podle návrhu dále pokračovat. Soud doručuje usnesení všem účastníkům a uvedeným orgánům ji navíc musí doručit do vlastních rukou.

K rozhodnutí soudu v případě střetu exekucí postihující stejnou nemovitou věc se vyjádřil i Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 18. 1. 2022, sp. zn. 20 Cdo 3695/2021 kdy rozhodnutí dle ustanovení § 14 odst. 4 zákona č. 119/2001 Sb., činí obecný soud povinného ex officio, případně z podnětu exekutora. Soudní exekutor není účastníkem řízení, ale subjektem, který řízení vede, není proto oprávněn podat proti rozhodnutí opravný prostředek. Aktivně legitimovaní pro podání odvolání proti usnesení, jímž soud rozhodl jsou oprávnění z těch exekucí, v nichž bylo v důsledku rozhodnutí soudu řízení přerušeno (oprávněný z exekuce prodejem nemovité věci, která se provedena nebude přerušena, není k odvolání subjektivně legitimován, protože jeho procesní práva a povinnosti nejsou rozhodnutím nijak

*dotčena, a rovněž povinný.*¹⁶⁴ Z tohoto tedy jasně vyplývá to co jsem uvedl v předchozím odstavci.

Právní mocí dochází k přerušení původně prováděné exekuce a zároveň vzniká orgánu, který má podle usnesení pokračovat, povinnost provést úkony směřující k provedení dražby a následného rozvrhu výtěžku. *Oprávněný tím nabývá práva přihlásit svoji pohledávku do nově prováděné exekuce podle § 15 odst. 1.*¹⁶⁵

Stejnou možnost podat tento návrh proti nečinnosti orgánu, který provádí exekuci v prvním pořadí, může i oprávněný, proti exekuci, která byla na základě předchozího návrhu a rozhodnutí soudu privilegována k provedení, má i oprávněný z přerušené exekuce, to v případě nečinnosti nové pokračujícího orgánu. *Pokud je podáno více návrhů na „předskočení“ dříve, než soud o některém z nich rozhodne, měl by je spojit do společného řízení a rozhodnout o nich společně s tím, že o orgánu, který provede exekuci prodejem nemovitých věcí, rozhodne podle kritéria, který z navrhuje oprávněných má větší šanci, že bude z výtěžku dražby uspokojen (tj. jak se seřadí pohledávky v případném rozvrhu, pokud to nelze určit, tak nejspíše podle toho, který návrh „předskočení“ byl podán dříve*¹⁶⁶.

Samotný „nečinný“ orgán, který zároveň nemá zájem exekuci provést, může svým rozhodnutím svou exekuci přerušit na základě přeložené výzvy oprávněného z přerušené exekuce. *Nejčastěji bude nezájem provádět prodej nemovitosti plynout z toho, že vymáhaná pohledávka je oproti hodnotě nemovité věci zanedbatelné výše, nebo proto, že se očekává brzké vymožení pohledávky jiným způsobem (např. průběžně jsou inkasovány srážky ze mzdy), zpravidla kombinací obou důvodů.*¹⁶⁷ Ze zákona bude poté na základě tohoto přerušení v exekuci pokračovat orgán, který vede exekuci oprávněného, který podal proti nečinnému orgánu výzvu. V případě tohoto postupu soud celé řízení o návrhu oprávněného, jak je celé popsáno výše, podle ustanovení § 15a odstavce 4 zákona SouVR zastaví.

Ovšem je třeba se vrátit k tomu, co se stane s pohledávkami, které postihlo přerušení exekuce na prodej nemovitých věcí. V takovém případě může oprávněný z této exekuce svoji pohledávku přihlásit do prováděné exekuce, a to nejpozději do

¹⁶⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2022, sp. zn. 20 Cdo 3695/2021 [online].

¹⁶⁵ LAVICKÝ, Petr a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha 2015. s. 503.

¹⁶⁶ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1203.

¹⁶⁷ MOLÁK, Stanislav a kol., pozn. 166. s. 1203.

zahájení dražebního jednání, což vychází z ustanovení § 15 odst. 1 zákona SouVR. Ovšem oproti střetu exekuce na movité věci v § 12 nestává se přihlášený oprávněný z přerušené exekuce dalším oprávněným, ale jen přihlášeným věřitelem, jelikož je to i v souladu s tezí, že exekutor (ale i jiný orgán) nemá kompetenci provádět exekuci někoho, pro koho nebyla nařízena a jejímž provedením nebyl pověřen.

K tomu se vyjádřil i Nejvyšší soud ve své usnesení ze dne 26. července 2012, sp. zn. 20 Cdo 3755/2011: *Oprávnění z přerušených exekucí prodejem nemovitosti se mohou domoci uspokojení své pohledávky prostřednictvím přihlášky pohledávky do probíhající exekuce. Na rozdíl od mobiliární exekuce je u exekuce prodejem nemovitostí stanoven výslovně i nejzazší okamžik, do kdy může být taková přihláška účinně podána – pohledávka musí být přihlášená nejpozději do zahájení dražebního jednání. Režim pro dosažení uspokojení z exekuce prodejem nemovitosti je v tomto pro oprávněné z přerušených exekucí v zásadě shodný jako pro ostatní přihlášené na střetu se nepodílející věřitele vykonatelných pohledávek. Podstatné pro ně je však to, že pořadí jejich pohledávek, které by tato měla v přerušené exekuci, jim i v tomto řízení, do něž se fakticky dostali až podáním přihlášky, zůstává při rozvrhu rozdělované podstaty v prováděné exekuci zachováno.¹⁶⁸*

Naopak, pokud dochází k exekuci prodejem spoluvlastnického podílu na nemovité věci a následně je podán návrh na prodej celé této věci po zrušení a vyrovnání spoluvlastnictví nařízením prodeje, taková následná exekuce nezastavuje a nepřerušuje se, ani není důvod k jejímu zastavení¹⁶⁹, což rozporuje předchozímu výkladu a rozporuje zákonným podmínkám.

Samotná skupina a pořadí při uspokojování v rozvrhu se na základě výkladu a soudní praxe bude řídit podle dne, který je rozhodný pro pořadí pohledávky oprávněného při exekuci prodejem nemovitých věcí podle předpisů, kterými se přerušená exekuce řídí. Pořadí pohledávky přihlášeného věřitele jako oprávněného z přerušené exekuce se tedy řídí ustanovením § 337c odst. 1 písm. d) OSŘ.¹⁷⁰

¹⁶⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 7. 2012, sp. zn. 20 Cdo 3755/2011 [online].

¹⁶⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 10. 2020, sp. zn. 20 Cdo 1961/2020 [online].

¹⁷⁰ LÁTAL, Petr. *Uspokojování pohledávek oprávněných z exekucí vedených u soudních exekutorů proti témuž povinnému v rámci rozvrhu výtěžku dražby nemovité věci.* [online] Komorní listy 2/2014 s. 21.

Na druhé straně zdánlivě jednoduché stanovení pořadí pohledávky oprávněného v přerušené exekuci podle pravidel daných OSŘ však při mechanické aplikaci v praxi může při řešení střetu exekucí způsobovat nespravedlivé výsledky, které by v rámci soudního výkonu rozhodnutí nikdy nevznikly. Je to dané tím, že ustanovení OSŘ ohledně pořadí nejsou „ušita“ na poměry střetu více řízení ani na zvláštnosti exekučního řízení podle exekučního řádu, proto je vždy třeba při aplikaci mít na zřeteli zákonný odkaz v § 21 zákona SouVR¹⁷¹ *Mechanická aplikace totiž poměrně zvýhodňuje oprávněné z exekucí podle exekučního řádu oproti oprávněným z výkonu rozhodnutí a daňové exekuce a také dost eliminuje význam svobodné volby schopnějšího exekutora oprávněným a konkurenční princip ovládající exekuce dle exekučního řádu, jež je jinak hnacím motorem.*¹⁷²

Z úpravy ustanovení § 337c odst. 5 OSŘ plyne, že pohledávka oprávněného z přerušného výkonu rozhodnutí bude mít pořadí ke dni, kdy soudu došel návrh na nařízení výkonu rozhodnutí, a tedy pohledávka oprávněného z přerušené exekuce (dle exekučního řádu) má přiměřeně tomu mít pořadí dle písm. a), tj. dnem, kdy došel exekuční návrh exekutorovi. Pohledávka správce daně v daňové exekuci bude mít pořadí dnem vydání exekučního příkazu, protože ta se zahajuje přímo vydáním příkazu ve srov. § 178 odst. 1 daňového řádu. Prakticky ve všech případech je tedy pořadí dáno okamžikem zahájení příslušného vykonávacího řízení.¹⁷³

Velkou exekuční novelou bylo zároveň ustanovení § 15 doplněno tak, že v rámci rozvrhu výtěžku dosaženého prodejem nemovitosti musí být uspokojeny i účelně vynaložené náklady exekuce přerušené podle § 14. Pořadí se však řídí pořadím pohledávky oprávněného z exekuce, která byla přerušena, přičemž zákon dodává, že účelně vynaložené výdaje budou uspokojeny pouze tehdy, dojde-li k uspokojení pohledávky tohoto oprávněného. Ač zákon tuto otázku výslovně neřeší, lze z díkce § 15 odst. 2 dovodit, že se bude jednat o plné uspokojení pohledávky tohoto oprávněného.¹⁷⁴ *Došlo-li k přerušení řízení v později nařízené exekuci v takovém stadiu, kdy již orgán, který ji provádí, vynaložil účelně nějaké*

¹⁷¹ Na řízení a rozhodování podle tohoto zákona se přiměřeně použijí ustanovení občanského soudního řádu.

¹⁷² MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1196.

¹⁷³ MOLÁK, Stanislav a kol. pozn. 172. s. 1196.

¹⁷⁴ HLAVSA, Petr; DÁVID, Radovan a KOJAN, Michal. *Exekuční řád a zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí*, Praha 2013. s. 238.

výdaje (např. na znalecký posudek oceňující prodávanou nemovitost), je možno mu v rámci rozvrhu náhradu těchto výdajů (nákladů) přiznat.¹⁷⁵

Na základě novely provedené zákonem č. 286/200 Sb. bylo do zákona zakotveno pravidlo, že zpeněžením nemovitosti zanikají účinky dalších nařízení výkonu rozhodnutí a exekučních příkazů v rozsahu tykajícím se zpeněžené nemovitosti.¹⁷⁶

Podle těchto pravidel se postupuje i v případě, že jsou stejné nemovité věci povinného souběžně postiženy exekučním příkazem k prodeji nemovité věci a výkonem rozhodnutí soudní prodejem zástavy.¹⁷⁷

4.6 Souběh při správě nemovité věci

Tento souběh je v zákonné úpravě také docela krátkou dobu a byl do zákona SouVR přidán tzv. již několikrát zmíněnou velkou novelou exekučního řádu, č. 396/2012 Sb. Konkrétně se jedná o ustanovení § 15b a zároveň s touto novelou bylo i do OSŘ byl přidán nový způsob provedení výkonu rozhodnutí (exekuce) a to tedy správa nemovité věci. Podle současné terminologie ovšem zákon SouVR není aktuální, jelikož zde je uveden termín nemovitost, který se ovšem v dnešní době již nepoužívá pro označení nemovitostí, ale tímto aktuálním výrazem je právě „nemovitá věc“.

Zákon stanoví, že úprava střetu exekucí prodejem nemovitých věcí dle § 14 se obdobně použije i v případě, kdy dojde k souběžnému nařízení exekuce správou nemovité věci. I nařízení exekuce správou nemovité věci je třeba doručit příslušnému katastrálnímu úřadu, aby došlo k založení pořadí nařízení, jak bylo podobně vysvětleno v předchozí podkapitole o prodeji nemovité věci. Ostatně nejde o nestandardní krok, neboť doručení rozhodnutí o nařízení exekuce správou nemovité věci vyžaduje v § 320e i OSŘ.¹⁷⁸

Podle § 320i OSŘ se upravují pravidla současně probíhající správy nemovité věci a dalších forem exekuce. I když správa nemovité věci obecně

¹⁷⁵ LAVICKÝ, Petr a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha 2015. s. 500.

HLAVSA, Petr; DÁVID, Radovan a KOJAN, Michal. *Exekuční řád a zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí*, Praha 2013. s. 238.

¹⁷⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2016. sp. zn. 20 Cdo 1182/2016. [online].

¹⁷⁸ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1205.

představuje méně invazivní formu exekuce než prodej samotné nemovitosti, zákon OSŘ stanoví, že tato správa nemovité věci nebrání provedení exekuce prodejem nemovitosti. Pokud tedy dojde k prodeji nemovitosti dražbou současně, správa nemovité věci končí dnem právní moci rozhodnutí o příklepu a zaplacením nejvyššího podání, nebo dnem právní moci rozhodnutí o předražku a zaplacením této částky. Na druhou stranu, tento postup brání provedení exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky, pokud taková pohledávka představuje výnos z této správy nemovité věci.¹⁷⁹

Platí tedy, že se provede ta exekuce, která byla nařízena nejdříve, a v ostatních se řízení dnem právní moci jejich nařízení přerušují.¹⁸⁰ Již zmíněné ustanovení § 14 zákona SouVR upravuje postup při stanovení pořadí nařízení exekuce, možnost pokračování v přerušovaných exekucích a rozhodování soudu v případě, že jsou nařízeny více exekuce v tentýž den a další postup při souběhu exekucí správou nemovitých věcí.

Odlišně od úprava v § 15 při souběžných exekucích prodejem nemovité věci zákon v odstavci 2 § 15b stanovuje, že oprávněný z přerušené exekuce se může přihlásit (nikoliv přihlásit svoji pohledávku jako v § 15) a vstoupit do řízení jako další oprávněný. Protože zde zákon SouVR hovoří o tom, že přihlášený oprávněný z přerušené exekuce má postavení dalšího oprávněného, pak je z této formulační odlišnosti oproti § 12 odst. 1 zákona SouVR nutno dovodit, že zde se nestává dalším oprávněným, ale pouze má v řízení z hlediska uspokojení jeho pohledávka stejné postavení jako pohledávka dalšího oprávněného.¹⁸¹ Obecně platí, že dnem, kdy tento návrh nebo přihláška dojde orgánu provádějící primárně nařízenou exekuci, získává tento oprávněný postavení dalšího oprávněného ve smyslu ustanovení § 320b odst. 2 OSŘ.¹⁸²

Dále ustanovení § 320i OSŘ upravuje pravidla souběhu správy nemovité věci s dalšími způsoby provedení exekuce. I přesto, že správa nemovité věci je obecně šetrnější způsob provedení exekuce než samotný prodej, OSŘ uvádí, že správa nemovité věci nebrání tomu, aby ohledně nemovité věci byla vedena

¹⁷⁹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 2. vydání.* Praha 2022. s.212.

¹⁸⁰ LAVICKÝ, Petr a kol. *Civilní proces. Praktický komentář.* Praha 2015. s. 504.

¹⁸¹ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář.* Praha 2023. s. 1205.

¹⁸² LAVICKÝ, Petr a kol. pozn. 180. s. 504.

exekuce jejím prodejem. Pokud tedy souběžně dochází k prodeji nemovitosti v dražbě, končí správa nemovité věci dnem právní mocí rozhodnutí o příklepu zaplacením nejvyššího podání, případně dnem právní moci rozhodnutí o předražku a zaplacením předražku. Naopak tento způsob brání tomu, aby byla provedena exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky, pokud taková pohledávka představuje příjem správy nemovité věci. Již vydané exekuční příkazy příkázáním jiné peněžité pohledávky se přerušují.

4.7 Souběh při prodeji závodu

Posledním v zákoně uvedeným souběhem exekucí je při prodeji závodu (v zákoně je ještě uveden starý pojem podnik, který se ovšem přijetím nového občanského zákoník v dnešní době již nepoužívá a aktuálně platný je tedy pojem závod). V zákoně SouVR je tato úprava obsažena v ustanoveních § 16 a 16a. Samotná úprava střetu exekucí prodejem podniku jde dvěma směry, neboť nařízením exekuce může dojít jednak ke střetu dvou nebo více exekucí postižením závodu, ale také ke střetu exekuce na věc hromadnou, tedy závod s exekucemi na jednotlivé majetkové složky a aktiva, z nichž závod sestává či která mu přináležejí.¹⁸³

Problematika a rovněž pravidla souběhu způsobu exekuce prodejem závodu s jinými způsoby provedení exekuce jsou upraveny v § 338zn OSŘ. Toto ustanovení zakládá dvojí účinek, který nastává přímo ze zákona, a to odklad nebo neprovedení. Podle odst. 1 uvedeného ustanovení se odkládá provedení jiných exekucí, kde jsou vydány exekuční příkazy prodejem movitých věcí náležejících k závodu a výkonu rozhodnutí příkázáním k závodu patřících jiných pohledávek než z účtu u peněžitého ústavu. Podle odst. 2 se neprovedou exekuce prodejem movitých věcí a nemovitých věcí náležejících k závodu nebo příkázáním k závodu náležejících jiných pohledávek než z účtu u peněžitého ústavu, které byly nařízeny až po vydání exekučního příkazu postižením závodu.¹⁸⁴

Zákon v první odstavci ustanovení § 16 zákona SouVR uvádí, že se přerušují exekuce, ode dne uvedeného v § 16a, které postihují věci, práva a jiné majetkové hodnoty patřící k podniku. Tyto exekuce budou pro účely výkladu označovány jako tzv. dílčí exekuce. Předmětné ustanovení však řeší nikoliv

¹⁸³ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1206.

¹⁸⁴ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce. 2. vydání*. Praha 2022. s.294.

přerušeni, ale jen pořadí nařízení souběžně prováděných exekucí prodejem závodu, a to tak, že je rozhodující den, kdo došlo orgánu, který vede rejstřík, v němž je povinný zapsán, rozhodnutí o postihu. Dílčí exekuce nařízené dříve se tedy přerušují nikoliv dnem právní moci svého dílčího nařízení, ale až dnem, kdy byl ověřitelně (doručením na rejstřík) prodej závodu nařízen a orgány, které vedou přerušenu exekuci se o datu přerušeni dozví, až ze zápisu v rejstříku.¹⁸⁵

Oprávněným z přerušených exekucí zůstává zachováno právo na uspokojení pohledávky, pro kterou byla exekuce nařízena, při rozvrhu rozdělované podstaty získané prodejem závodu. Tento oprávněný má bez dalšího postavení přihlášeného věřitele, aniž by ji musel hlásit.¹⁸⁶ *Je teda na orgánu, který postižení závodu nařídil, potažmo primárně na správci závodu, aby řádně vyšetřil, jaký majetek je dřívějšími exekucemi postižen a ve prospěch jakých věřitelů, resp. pohledávek.*¹⁸⁷ Pořadí pohledávek při rozvrhu se poté řídí podle pravidel uvedených v ustanovení § 338ze OSŘ.

Zároveň zákon stanovuje v odstavci 2 § 16, že později nařízené exekuce postihující dílčí majetkové hodnoty příslušející k závodu se nepřerušují. Pouze se stanoví, že je nelze provést až do skončení exekuce prodejem závodu.¹⁸⁸ Pohledávky oprávněných z přerušených exekucí mohou být uspokojeny z výtěžku dražby. Avšak, na rozdíl od pohledávek z exekucí nařízených dříve než exekuce prodejem závodu, musí tito oprávnění podle ustanovení § 338s OSŘ aktivně přihlásit své pohledávky do již probíhajícího řízení.

Ne vždy se orgán provádějící exekuci, jež postihuje hodnoty patřící k závodu, včas dozví o tom, že byla nařízena exekuce prodejem závodu. Proto se může stát, že bez ohledu na to, že bylo řízení v dříve nařízené exekuci přerušeno podle odstavce 1 nebo že exekuci nařízenou později nelze provést podle odstavce 2 § 16 zákona SouVR. K ochraně těchto práv účastníků, které je nabyli v tzv. dobré víře byl do zákona přidán odstavec 3¹⁸⁹, který v tomto případě zůstávají účinky provedené exekuce zachovány. Aby se předešlo této chybě, je v praxi

¹⁸⁵ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1207.

¹⁸⁶ LAVICKÝ, Petr a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha 2015. s. 506.

¹⁸⁷ MOLÁK, Stanislav a kol., pozn. 185. s. 1207.

¹⁸⁸ MOLÁK, Stanislav a kol., pozn. 185. s. 1207.

¹⁸⁹ Přesněji byl vložen zákonem č. 286/2009 Sb.

zodpovědností povinného a správce závodu zajistit, aby byla nařízená dílčí exekuce zaznamenána a aby bylo upozorněno na nemožnost provést exekuci. O tom, že exekuce z formálního hlediska nelze provést se zmiňuje i ustanovení § 19 zákona SouVR.¹⁹⁰

V případě že nedojde k plnému uspokojení pohledávek oprávněných z přerušných exekucí v rámci prodeje závodu v dražbě, musí orgán, který prováděl primární exekuci v těchto přerušných exekucích pokračovat a uspokojit pohledávky oprávněných, a to po pravomocném skončení řízení, které bylo v prvním pořadí. Toto vychází z ustanovení § 15 odst. 4 zákona SouVR. Je ovšem třeba zmínit, že vydražitel přebírá pouze neuspokojené pohledávky, které patří k závodu, tedy pasiva a na základě toho lze poté pokračovat v exekucích na prodej movitých věcí nebo nemovitých věcí patřících k závodu anebo provést exekuci příkázáním jiných majetkových práv. *Vydražitel v takovém případě nastupuje ze zákona na místo povinného.*¹⁹¹

K tomuto se částečně vyjádřil i Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 29. 11. 2005 sp. zn. 29 Odo 393/2005, které říká: *Je-li poté, co byl vydán exekuční příkaz o prodeji podniku, vydán exekuční příkaz k postižení obchodního podílu společníka ve společnosti a podnik nebyl prodán v dražbě, účast společníka ve společnosti zanikne zastavením exekuce prodejem podniku podle § 71 zákona č. 120/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a § 338za odst. 1 a 3 OSŘ.*¹⁹² Z toho tedy vyplývá, že dokud nebude exekuce prodejem závodu zastavena nebo podle terminologie ustanovení § 16 odst. 2 zákona SouVR nebude exekuce pravomocně skončena, nelze provést exekuci, kterou byl postižen mimo další způsoby, i jiné pohledávky než z účtu u peněžitého ústavu patřící k závodu, kdy za "jinou pohledávku" je nutné zahrnout i obchodní podíl a jehož postižení podléhá přiměřeně úpravě příkázání jiných peněžitých pohledávek podle § 65 exekučního řádu.

¹⁹⁰ Znění § 19 zákona č. 119/2001 Sb.: *Po dobu přerušení řízení podle tohoto zákona se neprovádějí úkony exekuce a neběží lhůty. Jestliže se v řízení pokračuje, počínají lhůty běžet znovu.*

¹⁹¹ HLAVSA, Petr; DÁVID, Radovan a KOJAN, Michal. *Exekuční řád a zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí.* Praha 2013. s. 241

¹⁹² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 11. 2005, sp. zn. 29 Odo 393/2005. [online].

Mohou nastat situace, kdy je dvěma nebo více exekucemi postižen stejný závod. V souvislosti s tímto bylo do zákona SouVR přidáno ustanovení § 16a, které řeší souběh exekucí při postihu závodu. Toto ustanovení bylo přidáno do zákona novelou č. 286/2009 Sb. a je velmi podobné jako ustanovení § 14, které řeší souběh při exekuci prodejem nemovité věci. Tzn. že se provede nejdříve nařízená exekuce a ostatní exekuce, které jsou v dalším pořadí se dnem právní mocí rozhodnutí, které postihuje stejný závod, přeruší ve prospěch exekuce s lepším pořadím. Oproti souběhu exekucí postižením závodu se dílčí exekuce dříve nařízené a vedené na majetek povinného, jež zároveň tvoří aktiva náležející závodu (např. motorové vozidlo evidované v majetku na IČO), přerušují dnem doručení příkazu na postižení závodu rejstříkovému orgánu. Dílčí exekuce nařízené později se nepřerušují, jen je nelze provést (srov. předchozí výklad této podkapitoly).¹⁹³ Dílčí exekuce, které nepatří k závodu nebudou tímto postižením z logiky věci vůbec postiženy.

Co se týče pořadí, tak to se řídí dnem doručení usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nebo exekučního příkazu postihující závod, a to podle ustanovení § 16a odst. 2 zákona SouVR, což je taktéž shodné, jako v ustanovení § 14 odst. 2. Odlišností je ovšem to, že se toto usnesení nebo exekuční příkazy doručují nikoliv katastrálnímu úřadu, ale buď rejstříkovému soudu anebo jinému orgánu, který vede rejstřík, ve kterém je povinný zapsán (ve srov. § 338h odst. 3 OSŘ). To je praktické i nutné, protože v případě kolize řízení prováděných různými orgány by se odvíjení okamžiku nařízení od momentu vydání rozhodnutí způsobovalo spory, podezření a pochybnosti o rozdílech mezi deklarovaným a skutečným datem vydání. *Je tedy třeba pojmově rozlišovat mezi okamžikem nařízení exekuce tímto způsobem (datum vydání usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soudem anebo vydáním exekučních příkazu soudním exekutorem nebo správcem daně) a okamžikem pořadí exekuce (datum doručení tohoto rozhodnutí orgánu, který vede rejstřík).*¹⁹⁴ Ovšem je třeba ještě počítat s tím, že informace o tom, že bylo rejstříkovému orgánu doručeno rozhodnutí o postihu závodu povinného a z toho dovodit pořadí nařízení, není ve všech rejstřících online veřejně dostupné a bude tedy nutné o tuto informaci požádat součinnostním dotazem.¹⁹⁵ I u souběhu exekucí postihu závodu rozhoduje

¹⁹³ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1209.

¹⁹⁴ MOLÁK, Stanislav a kol. pozn. 193. s. 1207.

¹⁹⁵ MOLÁK, Stanislav a kol. pozn. 193. s. 1208.

v případě, že byly exekuce nařízeny ve stejný den, o tom, která z nich se provede, obecný soud povinného.¹⁹⁶

Pokračovat v přerušené exekuci lze pokračovat, tehdy, jestliže v dříve nařízené exekuci nebyl do jejího pravomocného skončení závod postižen a jestliže vymáhaná pohledávky dosud nezanikla. Z více exekucí přerušovaných exekucí se pokračuje v té, která nastupuje v dalším pořadí.¹⁹⁷ Tento výklad také koresponduje s tím, co je uvedeno v ustanovení § 14 odst. 3 zákona SouVR a proto zároveň odkazu na výklad v podkapitole 5.5, kde je tato problematika popsána.

Jak bylo uvedeno na začátku tohoto souběhu, tak v případě střetu exekucí postižením závodu se obdobně použije úprava o prodeji nemovitých věcí obsažená v ustanovení § 15 zákona o střetu exekucí. Ovšem na rozdíl o oprávněných přerušovaných dílčích exekucí na majetek tvořící součást závodu, kteří jsou i bez přihlášení účastni v pozici oprávněného uspokojení v případě rozvrhu výtěžku prodeje závodu, oprávněný z přerušené exekuce postižením závodu musí svoji pohledávku do aktivně prováděné exekuce přihlásit. Jestliže je v rozvrhu výtěžku z prodeje závodu uspokojená tato přihlášená pohledávka z přerušené exekuce, pak se uspokojí i hotové výdaje toho orgánu, který vedl přerušovou exekuci.¹⁹⁸

¹⁹⁶ LAVICKÝ, Petr a kol. *Civilní proces. Praktický komentář*. Praha 2015. s. 508-509.

¹⁹⁷ § 16a odst. 3 zák. č. 119/2001 Sb. *kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí*.

¹⁹⁸ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 1211.

5 Souběh exekucí u jednoho exekutora nebo u více exekutorů

5.1 Obecný výklad

V této kapitole mám za cíl pouze doplnit výklad, který jsem popisoval v předchozí kapitole, jelikož postup při souběhu v rámci soudní exekuce, konkrétně tedy v případě exekucí, kterou provádí více soudních exekutorů vůči jednomu povinnému, koresponduje s postupem, který je uveden v zákoně č. 119/2001 Sb., a tedy s tím co jsem již popsal. Z hlediska souběhu exekucí rozlišujeme tzv. dva možné případy souběhu exekucí. Prvním případem je souběh exekucí na jednoho povinného, které vede týž soudní exekutor. Druhým případem je, jak jsem uvedl na začátku, souběh exekucí na jednoho povinného, kdy jednotlivá exekuční řízení vede několik soudních exekutorů.

5.2 Souběh u jednoho soudního exekutora

V případě, že u jednoho soudního exekutora je proti témuž povinnému vedeno několik exekucí pro různé oprávněné, musí soudní exekutor u vedení exekucí postupovat striktně podle ustanovení § 46 odst. 3 exekučního řádu.¹⁹⁹ Tzn. že exekutor je povinen vést exekuce v pořadí, v jakém mu byly doručeny návrhy a z toho vyplývá, že si nemůže vybrat, kterou exekuci bude uspokojovat dříve, s výjimkou zákonem stanoveným pořadí pohledávek u některých způsobů provedení exekuce, jako např. u exekuce srážek ze mzdy a jiných příjmů, kdy v ustanovení § 279 a násl. OSŘ je pořadí vymáhaných pohledávek je přesně stanovena a navíc rozdělena na tzv. přednostní a nepřednostní pohledávky (srov. výklad v podkapitole 3.1 o způsobu provedení exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů, a to konkrétně v oddíle 3.1.2.

Problematiku dále rozvíjí i povinnost soudního exekutora, jak je uvedena v ustanovení § 37 odst. 5 až 7 EŘ, známá jako spojení exekucí, které je synonymem k pojmu souběh exekucí. Tato povinnost má za cíl optimalizovat hospodárný průběh řízení. Sloučení exekucí umožňuje snižovat náklady a zjednodušuje komunikaci povinného s exekutorem, neboť exekuci vede pouze jeden soudní exekutor. Tento postup zavedla novela exekučního řádu zák. č. 396/2012 Sb., kdy

¹⁹⁹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce, I. vydání*, Praha 2016. s.144.

tímto byla zavedena nová pravidla, která rozlišují dvě kategorie spojení exekucí, a to tedy spojení exekucí ze zákona anebo na návrh povinného. Dále bylo toto ustanovení novelizováno teprve nedávno, a to zákonem č. 286/2021 Sb., kdy byli přidány odstavce 2 a 3 a do té doby dosavadní odstavce 3 až 5 byli posunuty a nyní jsou označeny jako odstavce 5 až 7. Zároveň *základním kamenem pro spojení věcí v civilním procesu je ustanovení § 112 odst. 1 občanského soudního řádu. Spojením řízení přichází v úvahu kumulace níže uvedených podmínek: – věci projednává stejný soud, – věci spolu skutkově souvisí, – věci se týkají týchž účastníků, – spojení věcí je v zájmu hospodárnosti. Ovšem i pak má soud toliko možnost, nikoli povinnost věci ke společnému řízení spojit. Jak pro nalézací, tak pro vykonávací řízení před soudem platí, že řízení se zásadně nespojují. Brání tomu zásada zákonného soudce. Stejně tak ani v daňové exekuci prováděné správcem daně ke sloučení řízení nedochází, a to ani tehdy, provádí-li je tentýž správce daně. Častější však je jejich pluralita, kdy daně vymáhá místně příslušný finanční úřad, pokuty, místní a jiné poplatky obecní úřady a jiné orgány, které je vyměřily nebo udělily.*²⁰⁰

Nutno ovšem podotknout, že užití této obecné normy se účinností speciálních norem dle § 37 EŘ podstatně snížila. Její využití tak je předmětné zejména pro řízení, na která se neaplikoval § 37 EŘ, tedy na řízení zahájená nejpozději do 31. 12. 2012. Současně je možné využít § 112 OSŘ v případech, kdy povinný navrhuje spojit řízení zahájené do 31. 12. 2012 s řízením, které bylo zahájené po 1. 1. 2013.²⁰¹ Ovšem s tímto se v dnešní době asi příliš nesetkáme, protože takto stará řízení bývají v současnosti již ukončena.

Pro exekuční řízení zahájená do 31. 12. 2012, ale není povinnost spojení řízení explicitně stanovena. Ústavní soud se touto problematikou zabýval ve věci sp. zn. II. ÚS 2780/10, když konstatoval: „... za situace, kdy se justiční informační systémy neustále zdokonalují, je vždy nutné zvažovat, zda skutkově a právně obdobné věci týchž účastníků, které k příslušnému soudu nebo soudnímu exekutorovi napadnou, z důvodů procesní ekonomie nespojit. Přestože soudnímu exekutorovi žádný právní předpis explicitně nepřikazuje, aby věci, které spolu po všech stránkách souvisejí, spojil, je takový postup z důvodu hospodárnosti řízení (§ 112 o. s. ř.) i z důvodu výše zmiňované minimalizace zásahů do základního práva

²⁰⁰ JÍCHA, Lukáš. *Spojování exekucí z pohledu soudního exekutora dme a de lege ferenda*. Komorní listy 1/2019. s. 19.

²⁰¹ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce*, 2. vydání, Praha 2022. s.56.

*na vlastnictví povinného nanejvýš žádoucí. K individuálnímu rozhodování v jednotlivých věcech lze přistoupit tak, aby nebyl porušen čl. 36 Listiny pouze tehdy, je-li takový postup rozumně odůvodnitelný.*²⁰² Z výše uvedeného lze tedy pro exekuční řízení vyvodit důvody spojení věcí, které jsem uvedl v předchozích odstavcích této kapitoly.

5.2.1 Ex lege spojení exekučních řízení

První kategorie je v rámci spojování exekučních řízení upravena v ustanovení § 37 odst. 5 EŘ. Jedná se tedy o spojení ze zákona, ale v praxi se nazývá jako spojování „ex lege“. Podstatou je, že ex lege se bez rozhodnutí soudního exekutora ke společnému řízení spojují neskončená exekuční řízení vedená u téhož soudního exekutora mezi totožným oprávněným a povinným, resp. mezi totožnými oprávněnými a povinnými. V případě plurality na straně oprávněných či povinných dochází ke spojení jen tehdy, pokud je okruh oprávněných či povinných v obou řízeních zcela identický. Pokud by se na jedné či druhé straně okruh účastníků lišil, ke spojení nedochází.²⁰³

Zákon přesně nerozlišuje, jaké exekuční tituly se ve spojovaných řízeních vymáhají, s výjimkou exekučních titulů uvedených v § 37 odst. 3, na základě, kterých nemůže oprávněný podat exekuční návrh. Zároveň není podstatný charakter vymáhané povinnosti, tedy zda je vymáháno plnění peněžité či nepeněžité. Výjimku představuje pouze exekuce vedená ke zřízení exekutorského zástavního práva, u které podle § 73a odst. 3 EŘ ke spojení nedochází. Ovšem v případě, že dojde ke spojení exekucí ex lege, ve kterých bude vymáháno peněžité a nepeněžité plnění, tak v zájmu hospodárnosti bude namísto věc vyloučit k samostatnému řízení, což vychází z poslední věty § 37 odst. 5 EŘ, a to z důvodu, že vzhledem ke svému charakteru a rozdílnému postupu při vymáhání těchto plnění spojení není příliš vhodné.²⁰⁴

Postup v případě spojení řízení není v exekučním řádě upraven, ale některá pravidla naopak upravuje kancelářský řád v ustanovení § 18a, kde je přímo stanoveno, že pro později zahájené řízení se ukládá nový spis. Spisy se spojí,

²⁰² Nález Ústavního soudu ze dne 7. 6. 2011, sp. zn. II. ÚS 2780/10 [online].

²⁰³ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 288.

²⁰⁴ MOLÁK, Stanislav a kol. pozn. 203. s. 288.

jakmile je v později zahájeném řízení soudnímu exekutorovi doručeno pověření podle § 43a EŘ. Spojení věcí ke společnému řízení se provede do nejstaršího spisu, který není ukončen. Do sloučeného spisu se vřadí všechny písemnosti ze spisu, který se spojuje, nebo se učiní odkaz, kde se tyto listiny nacházejí. U elektronických spisů lze věci spojené ke společnému řízení vést i tak, že spojované věci zůstanou označeny původními spisovými značkami za předpokladu, že

a) v informačním systému exekutora je spojení spisů patrné a

b) na odchozích dokumentech se pod původní spisovou značkou nebo pod původním číslem jednacím nachází údaj o spojení do společného řízení (např. „spojeno do řízení 063 EX 1/01“).²⁰⁵

Soudní exekutor zašle povinnému výzvu k plnění nové povinnosti podle ustanovení § 46 odst. 6 EŘ a uvede v ní i náklady oprávněného a exekuce, které dosud nebyly vyčísleny. Tato výzva se odlišuje od předchozí výzvy ke splnění, a to tak, aby nezahrnovala již provedené platby na dříve vymáhané pohledávky. Exekuční příkazy k provedení exekuce jsou vydávány v rozsahu nové povinnosti, přičemž se neberou v úvahu pořadí pohledávek podle dříve vydaných příkazů. Starší pohledávky nejsou u nových příkazů zmíněny, aby nedocházelo k nadměrnému zajištění majetku povinného. Zrušení dříve vydaných příkazů by mohlo narušit pořadí uspokojení pohledávek, což není cílem spojování řízení.²⁰⁶

Podle nových exekučních příkazů může soudní exekutor provést exekuci až poté, co uplynula lhůta stanovená v nové výzvě k plnění podle § 46 odst. 6 EŘ, nebo po pravomocném rozhodnutí o návrhu povinného na zastavení exekuce týkajícího se nově vymáhané povinnosti, pokud byl podán v uvedené lhůtě. Pro provedení exekuce musí nový exekuční příkaz získat právní moc, což znamená splnění podmínek podle § 47 odst. 2 EŘ, které následují po výzvě k plnění nových povinností. V rejstříku exekucí budou spojená řízení evidována samostatně, neboť není možné sloučit zápisy. Datum provedení exekuce bude v rejstříku u každého spojeného řízení uvedeno odděleně.

Jak již bylo zmíněno, tak soudní exekutor může později zahájené řízení, které bylo ex lege spojeno se starším exekučním řízením, zájmu hospodárnosti

²⁰⁵ Vše vychází z ustanovení § 18a. Stavovského předpisu Exekutorské komory České republiky ze dne 23. 05. 2002, kancelářský řád. [online].

²⁰⁶ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 289.

vyloučit k samostatnému řízení. Pro posouzení hospodárnosti samotného vedení exekučních řízení lze použít kritéria uvedená v § 37 odst. 7 větě třetí, která říká, že věc lze vyloučit k samostatnému řízení zejména tehdy, vyžaduje-li to stav řízení, nebo pokud se tyto věci ke spojení zjevně nehodí²⁰⁷, viz. také druhý odstavec tohoto oddílu. Usnesení, kterým se věc vylučuje k samostatnému řízení, je usnesením, jímž se upravuje vedení řízení a nemusí být tedy odůvodněno, jsou-li ve výroku uvedena zákonná ustanovení jichž bylo použito, a důvod rozhodnutí (např. § 169 odst. 2 OSŘ ve spojení s § 55 odst. 1 EŘ). Je třeba ho doručit všem účastníkům, aniž by muselo být doručeno do vlastních rukou podle § 55b odst. 2 EŘ spolu s § 10 vyhlášky č. 418/2001 Sb.²⁰⁸ a § 49 odst. 1 OSŘ a není proti němu přípustné odvolání dle § 202 odst. 1 písm. a) OSŘ ve spojení s § 55c odst. 5 EŘ.²⁰⁹

5.3 Souběh u více soudních exekutorů

Jak jsem uvedl na začátku této kapitoly, tak pokud dojde ke střetu exekucí jednoho povinného, které jsou vedeny odlišnými soudními exekutory nebo i dalších vymáhajících orgánů, je potřeba pro postup, kterým se budou jednotlivé pohledávky oprávněných uspokojovat, aplikovat právě zákon č. 119/2001 Sb. o střetu exekucí. Ovšem v tomto konkrétním případě, tedy když je vedeno více řízení jednoho povinného u více soudních exekutorů, tak zákon zavedl v praxi označované tzv. návrhové spojování exekucí, které představuje druhou možnost, kterou lze spojit exekuční řízení.

5.3.1 Návrhové spojení exekučních řízení

Druhou kategorií tedy představují případy uvedené v § 37 odst. 6 a 7 EŘ. Jak jsem již uvedl v předchozím odstavci, tak se jedná o situace, kdy jsou v exekučním řízení proti témuž povinnému vedena u více exekutorů nebo zahájí-li

²⁰⁷ Např. pokud je dříve zahájené řízení téměř skončeno anebo v něm bylo rozhodnuto o odkladu z důvodu podle § 266 odst. 2 OSŘ.

²⁰⁸ Ustanovení § 10 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 418/2011 Sb. zní následovně: *Při doručování se postupuje podle občanského soudního řádu a vyhlášky o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy. Provádí-li doručení exekutor, má přitom stejná práva a povinnosti, jaké tyto právní předpisy přiznávají a ukládají soudu nebo soudnímu doručovateli; totéž platí, provádí-li se doručování prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nebo jiné osoby, která provádí přepravu zásilek. Ustanovení § 48 odst. 4 občanského soudního řádu platí i pro písemnosti exekutora obdobně. Použije-li exekutor k doručení písemnosti provozovatele poštovních služeb nebo jiné osoby, která provádí přepravu zásilek, odpovídá za doručení stejně, jako kdyby je provedl sám (osobně nebo prostřednictvím svého zaměstnance).*

²⁰⁹ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 290.

další oprávněný u téhož exekutora exekuční řízení proti témuž povinnému. V takovém případě může povinný podat návrh exekučnímu soudu na spojení ke společnému řízení, ovšem za splnění určitých podmínek, které jsou uvedeny v ustanovení § 37 odst. 6 písm. a) a b) EŘ a které jsou následující:

1. proti povinnému jsou v alespoň 2 exekučních řízeních vymáhány peněžité pohledávky, jejichž věřitelem je stejná osoba, nebo byla v době jejich vzniku stejná osoba;
2. řízení nebyla spojena i bez návrhu soudním exekutorem podle § 37 odst. 5 ex. ř., a
3. předmětem jednotlivých spojovaných řízení je vymožení peněžitého plnění nepřevyšujícího částku podle § 202 odst. 2 o. s. ř., tedy 10 000 Kč bez příslušenství, k tomu se nepřihlíží.

Aktivní legitimaci k podání tohoto návrhu má tedy jen povinný nebo i manžel povinného, je-li exekucí postihnut jeho majetek nebo majetek patřící do SJM (srov. ustanovení § 36 odst. 2 EŘ). K rozhodnutí je příslušný kterýkoliv z exekučních soudů, který je exekučním soudem některé z věcí, jejichž spojení je navrhováno a není zde zákonem stanovena žádná lhůta. *Jsou-li spojována exekuční řízení vedená u více soudních exekutorů, rozhodne exekuční soud v usnesení o spojení o tom, který soudní exekutor spojená řízení provede, a rozhodne o nákladech exekuce soudního exekutor, kterému v důsledku sloučení věcí zaniklo pověření podle § 43a (51 písm. e) EŘ*.²¹⁰ V případě, že soudní exekutor, který spojená řízení neprovede, před rozhodnutím soudu vymohl část pohledávky a nebylo příkazem k úhradě nákladů exekuce rozhodnuto o jeho odměně, musí soud o tomto také rozhodnout. V důsledku zachování zásady hospodárnosti řízení by exekuční soud měl vybrat toho soudního exekutora, u kterého bude tato zásada nejvíce naplněna.²¹¹ Jinak tomu bylo nebo stále ještě u exekucí mezi tímž oprávněným a povinným, které byly zahájeny před 31. 12. 2012 a nebyly k tomuto datu ukončeny a zároveň povinný nepodal návrh na spojení řízení podle § 112 OSŘ. V tomto případě je exekutor oprávněn vydat příkazy k úhradě nákladů exekuce pro

²¹⁰ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 291.

²¹¹ MOLÁK, Stanislav a kol. pozn. 210. s. 291.

každou z těchto exekucí zvlášť²¹². Toto judikoval Nejvyšší soud České republiky ve svém usnesení ze dne 13. 9. 2017, sp. zn. 20 Cdo 3628/2017.

Soud rozhoduje formou usnesení, kdy částečně proti němu je přípustné odvolání, ale zároveň také není. V případě spojení řízení u jednoho exekutora odvolání přípustné není, jelikož usnesení má spíše charakter rozhodnutí o vedení řízení, což vychází z ustanovení § 202 odst. 1 písm. a) OSŘ. Na druhé straně je-li rozhodováno o spojení u více soudních exekutorů, má výrok o spojení spíše charakter rozhodnutí o změně soudního exekutora podle ustanovení § 44b EŘ, a v takovém případě proti němu je odvolání přípustné.²¹³ Obecně lze ovšem říci, že proti výroku o spojení věci (zamítnutí návrhu na spojení věci) není odvolání přípustné a proti výroku nákladech exekuce vyřazeného exekutora naopak je odvolání přípustné.²¹⁴

V zájmu hospodárnosti však exekuční soud řízení nespojí, vyžaduje-li to stav těchto řízení nebo se řízení ke spojení zjevně nehodí. (srov. předchozí výklad k ex lege spojení exekučních řízení). Z toho plyne, že soud rozhoduje o důvodnosti spojení na základě svojí úvahy.²¹⁵ Zápis změn v rejstříku zahájených exekucí musí provést ten soudní exekutor, který spojené exekuce nadále podle rozhodnutí soudu povede a stejně jako u ex lege spojení, přestože je tedy po spojení vedeno jediné řízení, tak bude soudním exekutorem prováděno tolik zápisů, kolik bylo spojovaných exekucí.²¹⁶

*Smyslem těchto postupů je zajistit, aby exekuční řízení vedená proti jednomu povinnému byla koncentrována u jednoho soudního exekutora; ten má již jednak relevantní informace o povinném, a tak není nutné, aby stejné informace zjišťovali i ostatní exekutoři, jednak kumulace oprávněných v jednom řízení vede k tomu, že se celkově výrazně snižují náklady exekuce.*²¹⁷ Zároveň je účelem této úpravy umožnění povinnému dosáhnout spojení exekucí, i když nebyly splněny podmínky ke spojení těchto řízení ex lege. Tuto možnost považují určitě za správnou.

²¹² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 9. 2017, sp. zn. 20 Cdo 3628/2017 [online].

²¹³ MOLÁK, Stanislav a kol. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář*. Praha 2023. s. 292.

²¹⁴ KASÍKOVÁ, Martina a kol. *Exekuční řád. Komentář. 3. vydání*. Praha. 2013. s. 199.

²¹⁵ WOLFOVÁ, Jitka a Martin ŠTIKA. *Soudní exekuce, 2. vydání*, Praha 2022. s.56.

²¹⁶ MOLÁK, Stanislav a kol., pozn. 213, s. 292.

²¹⁷ ZAHRADNÍKOVÁ, R. a kol. *Civilní právo procesní. 3 vyd., Plzeň 2018*. s. 463.

6 Závěr

Jak bylo naznačeno v úvodu této diplomové práce, hlavním cílem bylo objasnit problematiku souběhu exekucí a představit možnosti jejich řešení v rámci současné právní úpravy. Je důležité zdůraznit, že situace souběhu exekucí se v poslední době výrazně zvýšila, a proto je použití existujících právních nástrojů nezbytné. Nicméně současný zákon o střetu exekucí, tj. č. 119/2001 Sb., se jeví jako zastaralý, neboť mnohé pojmy v něm obsažené již neodpovídají současné právní realitě po zavedení nového občanského zákoníku. Kromě toho některá ustanovení zákona přinášejí nejasnosti a nedostatečně jasně definují postupy. Nicméně tyto nejasnosti se snaží doplnit a vyjasnit judikatura Nejvyššího a Ústavního soudu České republiky, což se jim dle mého názoru i v posledních letech velmi daří.

Nicméně zastávám názor, že je nezbytné provést novela zákona o střetu exekucí, aby lépe odpovídal současné situaci, kdy je běžné, že proti jedné osobě je vedeno několik exekucí. A zároveň si myslím, že by se měl řešit samotný problém mnohočetnosti řízení vůči jedné osobě, proč tento trend stále stoupá a proč se lidé dostávají do těchto situací. A hlavně proč je včas neřeší a nechají to dojít tak daleko a poté se jim v důsledku toto vlastně obrátí život vzhůru nohama. Samotný počet exekucí, který také opět stoupá, je z mého pohledu velmi vysoký a tomuto by se mělo postupně zamezit, a naopak docílit k poklesu tohoto počtu.

Dalším problémem je také povinnost soudních exekutorů ke spojování exekucí, kdy jeden oprávněný nárokuje vymožení několika svých pohledávek proti stejnému povinnému u jednoho či u více soudních exekutorů. Tato úprava je v exekučním řádu obsažena již přes deset let a její aplikace se v praxi osvědčila, neboť vymýtila do roku 2012 běžnou praxi drobení pohledávek ze strany oprávněných. Přitom zachovává princip soutěže mezi soudními exekutory založený na právu oprávněného podat exekuční návrh ke kterémukoli exekutorovi. Ovšem ve výkonu rozhodnutí prováděném soudem je pro spojení řízení podle § 112 OSŘ jen velmi malý časový prostor a v nalézacím řízení až na marginální výjimky k němu nedochází nebo pouze výjimečně při správě či prodeji nemovitých věcí a obchodního závodu (srov. § 335 odst. 2 o.s.ř.). Tímto důvodem je to skutečnost, že výše uvedené ustanovení upravuje toliko možnost, nikoli povinnost soudu za daných podmínek, tj. hospodárnosti řízení + totožnost soudu + skutkové souvislosti

věcí nebo totožnosti účastníků řízení, spojit věci ke společnému řízení. Významnou bariérou slučování řízení stojí hlavně zásada zákonného soudce. Zároveň i daňový řád o spojení exekucí mlčí. V případě kumulace více pokut nebo jiných daňových povinností či více správců daně jsou náklady daňové exekuce účtovány paralelně vedle sebe. Naopak v případě exekučního řízení je dle ustanovení § 37 odst. 5 EŘ povinností soudního exekutora spojit vícero řízení do jednoho společného, a to v souladu s hospodárností řízení. Dle mého názoru by měla být tato zákonná povinnost přenesena i na samotný soud v případě výkonu rozhodnutí, ale i na správce daně v rámci daňové exekuce nebo orgán veřejné moci u správní exekuce, aby tímto nebyl postižen jen soudní exekutor, ale docházelo také ke kumulaci více řízeních do jednoho i u výkonu rozhodnutí a dalších druhů exekucí, díky kterému dojde ke zrychlení řízení a k jejich menším nákladům.

Zbytek práce, tedy první dvě kapitoly pojednávali obecně o exekučním řízení a o způsobech provedení exekuce, kdy bez těchto kapitol by hlavní téma této diplomové práce nebylo pro čtenáře tak jasné a přehledné, aby vlastně problematice souběhu exekucí řádně porozuměl. Samotná realizace této diplomové práce mi velmi pomohla ucelit si znalosti v oblasti exekučního práva, a hlavně detailní přehled o postupu v případě souběhu ať už exekucí nebo i jiných řízení, při kterých dochází k výkonu rozhodnutí. Věřím, že jsem obsahem diplomové práce naplnil vytyčené cíle a doufám, že bude práce pro případné čtenáře aspoň z části tak přínosná, jako bylo pro mě její zpracování.

Resumé

Diplomová práce se zpočátku věnuje obecně exekučnímu, především jeho jednotlivým a nejdůležitějším institutům a zároveň způsobům provedení exekuce. Mezi nejdůležitější části patří pojednávání podmínkách k zahájení exekuce, exekučnímu návrhu a exekučnímu příkazu, o jejich náležitostech a účincích. Zároveň nesmí být opomenuty náklady soudního exekutora, jelikož se jedná o jeho příjem financí, které mu slouží k jeho obživě. Dále pak práce uvádí konkrétní způsoby provedení exekuce, které udávají samotný obsah jednotlivým exekučním příkazům a na základě kterých dochází k vymáhání pohledávky. Opomenuty nesmí být hlavně poslední dvě kapitoly, které se přímo zabývají problematikou souběhu exekucí a jaký je stanovený postup k organizovanému vymáhání a také konkrétně postupem v případě střetu více exekučních řízeních jednoho povinného, a to buď u jednoho soudního exekutora anebo u vícero soudních exekutorů.

Celá práce byla zpracována především na základě odborné monografie, článků, kvalifikačních prací a zákonné úpravy, přičemž toto vše bylo doplněno příslušnou judikaturou, která nám dotváří a interpretuje nejzásadnější problematiky, které často nejsou v zákonech jasně upraveny.

Resume

Initially, the diploma thesis deals with the execution in general, especially with its individual and most important institutes, as well as with the methods of execution. Among the most important parts are the discussion of the conditions for the initiation of execution, the execution petition and the execution order, their requirements and effects. At the same time, the costs of the bailiff must not be neglected, as this is the bailiff's income for his livelihood. Furthermore, the thesis sets out the specific methods of execution, which give the actual content of the individual execution orders and on the basis of which the debt is recovered. The last two chapters, which deal directly with the issue of concurrence of executions and what is the established procedure for organised recovery, as well as the procedure in case of conflict of several execution proceedings of one debtor, either with one bailiff or with several bailiffs, must not be omitted.

The whole work has been prepared mainly on the basis of professional monographs, articles, qualifying works and statutory regulations, all of which have been supplemented by relevant case law, which completes and interprets the most important issues that are often not clearly regulated in the law.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní literatura

1. ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. Civilní právo procesní. 3. aktualizované vydání. Právní učebnice (Aleš Čeněk). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. ISBN 978-80-7380-714-6.
2. WINTEROVÁ, Alena a MACKOVÁ, Alena. Civilní právo procesní. 3. aktualizované vydání. Student (Leges). Praha: Leges, 2022. ISBN 978-80-7502-602-6.
3. ŠÍNOVÁ, Renáta a KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid. Civilní proces. Academia iuris (C.H. Beck). V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-600-5.
4. ŠTIKA, Martin. Exekuce v praxi. Pro praxi. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2021. ISBN 978-80-7380-835-8.
5. WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Soudní exekuce. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-427-0.
6. WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Soudní exekuce. 2., aktualizované vydání. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2022. ISBN 978-80-7676-114-8.
7. SVOBODA, Karel. Exekuční řízení: civilní proces z pohledu účastníka. Praktická knihovna (C.H. Beck). V Praze: C.H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-802-3.
8. MOLÁK, Stanislav. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). Praha: Wolters Kluwer, 2023. ISBN 978-80-7676-575-7.
9. LAVICKÝ, Petr. Civilní proces. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-988-5.

10. HLAVSA, Petr; DÁVID, Radovan a KOJAN, Michal. Exekuční řád a zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí: poznámkové vydání s judikaturou podle stavu k 1. září 2013. Glosátor. Praha: Leges, 2013. ISBN 978-80-87576-54-0
11. HENDRYCH, Dušan. Právní slovník. 3., podstatně rozš. vyd. Beckovy odborné slovníky. V Praze: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-059-1.
12. Exekuční řád: komentář. 3. vyd. Beckova edice komentované zákony. V Praze: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-476-6.

Kvalifikační práce

13. MEDUNA, Marek. Souběh exekučního a insolvenčního řízení. Plzeň 2022. Diplomová práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. JUDr. Jitka Wolfová. Dostupné z https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/52064/1/Finalni%20verze_diplomova%20prace_portal.pdf.
14. KOUTENSKÝ, Otakar. Exekuce prodejem movitých věcí. Plzeň 2018. Rigorózní práce. Západočeská univerzita. Fakulta právnická. Dostupné z <https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/32237/1/Exekuce%20prodejem%20movitych%20veci.pdf>.

Judikatura

15. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. 12. 2015, sp. zn. 26 Cdo 2676/2015. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/26-cdo-2676-2015>.
16. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. 12. 2015, sp. zn. 26 Cdo 2676/2015. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/26-cdo-2676-2015>.
17. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. 12. 2015, sp. zn. 26 Cdo 2676/2015. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/26-cdo-2676-2015>.

18. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 18. 2. 2009, sp. zn. 32 Cdo 3594/2007. Dostupný z <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/32-cdo-3594-2007>.
19. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 5.3.2018, sp. zn. 20 Cdo 3165/2017. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/20-cdo-3165-2017>.
20. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 10. 7. 2008, sp. zn. 20 Cdo 1361/2008. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/20-cdo-1361-2008>.
21. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 2. 5. 2012, sp. zn. 28 Cdo 1512/2011. Dostupný z <https://kraken.slv.cz/28Cdo1512/2011>.
22. Rozsudek Nejvyššího soud České republiky, sp. zn. 33 Odo 1071/2006 ze dne 30. 6. 2008. Dostupný z <https://kraken.slv.cz/33Odo1071/2006>.
23. Usnesení Nejvyššího soud České republiky ze dne 29. 8. 2002, sp. zn. 20 Cdo 1919/2001. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/20-cdo-1919-2001>.
24. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21. 7. 2004, sp. zn. 20 Cdo 331/2004. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/20-cdo-331-2004>.
25. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem 10 Co 476/2005. Dostupný z knižní literatury: MOLÁK, Stanislav a kol. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů: komentář. Praha 2023. s. 1187.
26. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 17. 7. 2012, sp zn. 20 Cdo 3121/2011. Dostupné z <https://kraken.slv.cz/20Cdo3121/2011>.

27. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 7. 10. 2020, sp. zn. 20 Cdo 1961/2020. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/20-cdo-1961-2020>.
28. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 18. 1. 2022, sp. zn. 20 Cdo 3695/2021. Dostupné z <https://kraken.slv.cz/20Cdo3695/2021>.
29. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 12. 2016, sp. zn. 20 Cdo 1182/2016. Dostupné z <https://kraken.slv.cz/21Cdo1182/2016>.
30. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 7. 2011, sp. zn. 20 Cdo 3755/2011. Dostupné z <https://kraken.slv.cz/20Cdo3755/2011>.
31. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 11. 2005, sp. zn. 29 Odo 393/2005. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/29-odo-393-2005>.
32. Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 7. 6. 2011, sp. zn. II. ÚS 2780/10. Dostupné z <https://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=2-2780-10>.
33. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 9. 2017, sp. zn. 20 Cdo 3628/2017. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/20-cdo-3628-2017>.

Legislativní dokumenty

34. Zákon č. 120/2001 Sb., Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz*. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-120>.
35. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz*. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1963-99>.
36. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In: *Zákony pro lidi.cz*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

37. Vyhláška Ministerstva spravedlnost č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz*. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-330>.
38. Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 23. 05. 2002, kancelářský řád, ve znění pozdějších předpisů. Dostupný z: https://ekcr.cz/admin/priloha//STAVOVSKÝ%20PŘEDPIS%20-%20kancelářský%20řád_ÚZ%202023.pdf.
39. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 329/2008 Sb. o centrální evidenci exekucí, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-329>.
40. Zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz*. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-119>.
41. Nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách), ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz*. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-595>.
42. Vyhláška č. 329/2008 Sb., o centrální evidenci exekucí, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz*. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-329>.
43. Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz*. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280>.

44. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz*. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>.

45. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti. In: *Zákony pro lidi.cz*. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-418>.

Odborné články

46. WOLFOVÁ, Jitka. *SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ DOPADY SOUČASNÉHO POJETÍ EXEKUČNÍHO ŘÍZENÍ PRO OBYVATELE ČR*. [online] Praha: AUC IURIDICA. 2023. s. 78. Dostupné z https://karolinum.cz/data/clanek/11186/Iurid_69_1_0075.pdf.

47. LÁTAL, Petr. *Uspokojování pohledávek oprávněných z exekucí vedených u soudních exekutorů proti témuž povinnému v rámci rozvrhu výtěžku dražby nemovité věci*. [online] *Komorní listy* 2/2014. s. 21. Dostupné z <https://www.ekcr.cz/admin/priloha/2014-02-Komorni-listy.pdf>.

48. JÍCHA, Lukáš. *Spojování exekucí z pohledu soudního exekutora dme a de lege ferenda*. [online] *Komorní listy* 1/2019. s. 19. Dostupné z <https://ekcr.cz/admin/priloha//2019-01-Komorni-listy.pdf>.

Elektronické zdroje

49. Centrální evidence exekucí ČR. Exekutorská komora České republiky. Dostupné z <https://www.ceecr.cz>.

50. Statistická data exekucí v ČR za roky 2016 až 2023. Exekutorská komora České republiky. Dostupné z <https://statistiky.ekcr.info/statistiky>.